

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 7. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Vasárnap, 1937. január 10.

LÁTHATATLAN VILÁG

Nobel Alfréd mérnök, amidőn első ízben itatta át a gyapotot nitroglicerinnel, hogy ezáltal egy könnyen kezelhető, de borzalmas hatású fegyvert adjon — talán akaratlanul — az egymás romlására töre emberiség kezébe, ez a Nobel Alfréd megközelítőleg sem vétkezett akkorát az emberi kultúra és a civilizáció ellen, mint az a nagyhirű olasz professzor, dr. Marius Mancini, akinek nevét az elmúlt napon rövid pársoros napihírből tanulta megismerni a világ. A római egyetem matematikai és fizikai tanszékének ez a nagykézültésű tanára ugyanis olyan sugarakat fedezett fel, amelyek hatáskörükön belül minden anyagot egyszerűen láthatatlanná tesznek, hacsak nem fémből készültek. Fémtárgyakkal szemben ezek a sugarak hatástalanok, mint ahogyan a Röntgen-sugár sem tudja átvilágítani az aranyfogát, a zsebórát, vagy a cigarettatárcánkat.

A perspektiva, mely a rövid jelentésből élénk tárul, döbbenetes. Ki ne emlékezne élénken H. G. Wells „Láthatatlan ember” című regényének problémájára, melyben röviden arról van szó, hogy egy vegyésznek sikerül láthatatlanná tennie magát és ezzel egy egészen újfajta hatalmat nyer a maga részére az egész, vizuális észlelésre berendezett világgal szemben. A csodaszor, amely láthatatlanságot biztosít a feltaláló személyének, vakká teszi véle kapcsolatban az egész külvilágot és kiszolgáltatja az örült vegyész szeszélyeinek. Elég tehát most, az ejtőernyős hadseregek korában például csak azt képzelniünk el, hogy ezek az ejtőernyős katonák, tizszer-magukkal láthatatlan ejtőernyőkkel, maguk is láthatatlanul, láthatatlan fegyverekkel, felfegyverkezve ereszkednek le egy-egy gyanutlan város utcáira: micsoda rémületesen kísérteties, észbontóan rettenetes, új színeket kaphatnak a háborús tömegörületek borzalmai? Mi ehhez a vízióhoz képest akár egy tonna dinamit robbanásának pusztítása?..?

Mancini professzor láthatatlanná-tévő vörössugarainak láthatatlan árnyéka lidércnyomásként nehezedik a gondolkodó emberiség agyára, mert joggal rosszhiszeműek vagyunk minden új technikai, vegyi, vagy ebben az esetben: sugárzás-tani felfedezéssel szemben. Ösztönös első gondolatum az, hogy csak a rossz szándék igyekszik láthatatlanná tenni magát, a rabló és a gyilkos rejtőző, szem elől buvá settenkedése nyert ezuttal rettentő tudományos tökéletességet a kiszolgáltatott világgal szemben. A középkor képtelen babonáinak modern és rettentő renaissancejára készülünk fel, látható és láthatatlan erők szörnyűséges küzdelmeire látható és láthatatlan világok között, hiszen a fegyverek láthatók maradnak, csupán a hullahegyek nem: a technokrácia nyer új hatalmat az intellektuális világgal, a fémből készült, lélektelen mechanizmus vériünkkel, idegeinkkel és finommivű, sejt-milliárdokból felépült testünkkel szemben.

Igen, az emberiség jószándékú kisebbik része mit sem nyer az új felfedezéssel, ha egyáltalán alkalmazni kezdik; a jót-cselekvő keznek nincs szüksége a láthatatlanságra, hiszen a kollektív érdek azt követeli, hogy minél példátmutatóbb módon válják nyilvánvalóvá minden nemes, becsületos egyéni gesztus, vagy kollek-

tív akció. Elborzaszt magától Macini professzor sugarainak láthatatlan világa, mely a Fémek Világa lesz az Élet Világával szemben, melynek sötét tömbjei mögött láthatatlanul rejtőzve sodródik ismeretlen életformák, szubverzív új célok felé. A kulturélet öngyilkossága felé taszítja az új felfedezés a civilizált világot, amely amugy is a pilóta-nélküli robot-repülő-

gépek, a rádióhullámok útján irányítható acélpáncél harcikocsik útjára lépett és sovány vigasszal kecsegtet a kilátás, hogy saját romlásában is láthatatlan marad az a világ, amely a Mancini-féle sugarak jegyében született. Mi a régi, jó öreg nap sugarai mellett teszünk ezuttal is hitet, a napiény világa mellett, amely minden hibája mellett is szemcink számára érzékelhető maradt annyi évezreden keresztül és még mindig találhatunk benne egy-egy látható reménysugarat, ha időnként nagyon megrohanunk jövődönk láthatatlan világainak lidérces látományai. (J.)

Német katonaság Spanyol-Marokkóban

Figyelemre méltó jegyzéket intézett a francia kormány FRANCO tábornokhoz — Berlin cáfol — Blokádot követel egy francia lap

Párisból jelentik: A francia sajtót azok a hírek idegesítik, hogy Németország Spanyol-Marokkóban katonai csapatokat szállított part-ra. Ezek a hírek Párisban valóságos pánikhangulatot keltettek. A lapok tudni vélik, hogy még további, német csapatokat szállító hajók vannak utban Észak-Afrika felé. A francia kormány az ügyben már tegnap érintkezésbe lépett az angol kormánnyal és közölte vele a Spanyol-Marokkóból kapott híreket. Azt is közölte Páris, hogy jegyzéket intézett a burgosi kormányhoz és nyomatékosan felhívta Franco kormányának figyelmét az 1912. évi francia-spanyol szerződésre, amely megtiltja a külföldi katonai csapatoknak Marokkóban való partraszállását.

Angol kormánykörökben a német csapat-szállítások hírére nagyrészt valóban fogadják el. Ugy tudják, hogy valóban tekintélyes számú német csapatokat hajóztak ki és mindössze az vár megállapításra, hogy reguláris

katonaságról, vagy pedig csak önkéntesekről van-e szó. A marokkói eseményekkel hozzák összefüggésbe a francia kormánynak azt a bejelentését, hogy Gasnier Duparc haditengerészeti miniszter tuniszi tanulmányutját megszakította és sürgősen Algirba utazott. Ugy tudják, hogy Daladier francia hadügyminiszter szintén Algirba készül, sőt a francia Földközi-tengeri flottát is a marokkói partokhoz rendelték gyakorlatozások céljaira. Ezek az intézkedések azért történtek, mert Németország Spanyol-Marokkóban valószínűleg gyökeret akar verni és ezt Franciaországnak minden eszközzel meg kell akadályozni.

A németeknek Spanyol-Marokkóba való beszivárgásáról a „Times” a következőket írja: *Megállapítható, hogy a németek valóságos kereskedelmi monopóliumot szereztek maguknak Spanyol-Marokkóban és Ceuta kikötőjét a német mérnökök erődítményé építették ki.*

A Spanyolországban harcoló idegen katonák távozását követeli Léon Blum lapja

A francia lapok tegnap reggel Spanyol-Marokkónak a németek által való okupálásáról irnak és nem tagadják, hogy Franciaországot komoly aggodalom tölti el. *Hír szerint az Atlanti-óceáni francia hadiflotta elindult az északafrikai partok felé.* Daladier hadügyminiszter a közeljövőben Marokkóba utazik és megtekinti az ottani erődítményeket.

Az „Echo de Paris” nem tartja kielégítőnek az intézkedéseket és csak abban az esetben lehet szerinte célt elérni, ha Franciaország és Anglia blokádot állít fel Spanyolország és gyarmatait.

Az „Ami du Peuple” így ír: Németország azon az úton halad, amely Franciaország szempontjából rendkívül veszélyes. Ha a németek Spanyolországban megerősödnek, úgy vagy át kell engedni nekik Északafrikát, vagy pedig drágán kell megfizetni gyengeségünket.

A fezi francia csapatok parancsnokságát a francia kormány már értesítette, hogy kísérelje figyelemmel a Spanyol-Marokkóban megjelent német katonai különítményeket.

A francia nagykövetség szombaton megjelent az angol külügyi hivatalban és kormánya aggodalmának adott kifejezést a Berlinben közben már megcáfolt csapatszállítási hírek felett.

A francia lapok közlése szerint a francia és angol külügyminiszteriumok valóban határozott ellenőrzési terv kidolgozását vették tervbe. Valószínű, hogy a további tárgyalások nem a semlegeségi bizottság keretei között, hanem diplomáciai úton folytatódnak. Az új ellenőrzési terv a legközelebbi napokban elkészül és azután azt mindjárt az érdekelt hatalmak elé terjesztik.

Berlini jelentés szerint a legtöbb napokban a külföldi lapok azt a hírt közölték, hogy a németek állítólag csapatokkal árasztották el Spanyol-Marokkót. Berliini illetékes hegyen ki-jelentik, hogy ezek a hírek csak nyugtalanságot akarnak kelteni az európai közvéleményben. Beavatott körökben hangsúlyozzák, hogy se Spanyol-Marokkóban, sem pedig Spanyolországban nincsenek német csapatok.

A római Popolo di Roma közli, hogy a fenti

S. C. A. turisták táncestélye 16-án a Fehér Keresztben

hirek csak azt a célt szolgálják, hogy ezekkel ellensúlyozzák Londonban és Párisban az olasz és német válaszigyzékek kedvező hatását.

Blum miniszterelnök lapja, a Populaire hangoztatja, hogy a be nem avatkozási ügynek a sorsa most már kizárólag az angol és francia kormányok kezében van. A jelszó ez legyen: Spanyolország a spanyoloké! Többé egyetlen idegen katonának sem szabad partraszállni Spanyolországban, vagy Marokkóban. Az ott tartózkodó külföldi katonai alakulatokat pedig fel kell hívni arra, hogy hagyják el a félszigetet. A szövegezés ideje elmúlt, tettekre van szükség. Azonnal és határozottan kell cselekedni.

A spanyol be nem avatkozási ügyében ma ismét rendkívüli minisztertanácsra ültek össze az angol kormány tagjai. E den külügyminiszter közvetlenül a miniszteri tanácskozás előtt fogadta A s c a r a t e spanyol nagykövetet, aki kérte az angol kormányt, hogy terjessze elő a semlegességi bizottságban a valenciai spanyol kormányt az a kívánságát, hogy a P a l o s hajó ügyét a semlegességi bizottság vizsgálja meg. E den külügyminiszter azonban ezt a kérdést elutasította. A minisztertanács után Baldwin miniszterelnök Sandringhamban utazott, ahol a királyi palotában, György királynál fogja eltölteni a hét végét. A legközelebbi minisztertanácsot szerdán tartják.

Kiüritik Madridot

Madrid körül teljes erővel folyik a harc. Llano tábornok a sevillai rádióban közölte, hogy a nemzetiek a la corune-i uton előrehaladást tettek és elfoglaltak egy kisebb községet, amely már nyugatról is 8 kilométernyire fekszik Madridtól. A nemzetiek repülőgépei ma reggel ismét bombázták Madridot, de több bombát vetettek Cordoba-tartomány különböző községeire is.

A Havas-ügynökség tudósítója jelenti, hogy a nemzetiek Madridtól nyugatra Araboca falut foglalták el. Itt erős ellenállást tanu-

Valenciából jelentik: Del Vajo külügyminiszter ma átnyújtotta a valenciai angol követnek a spanyol kormány választását az angol kormány január 5-én tett előterjesztésére. A válaszigyzék kifejti, hogy amikor a valenciai kormány a nemzetközi együttműködés szellemében december 16-án előre jelezte, hogy elvben elfogadja az ellenőrzésre vonatkozó új tervet, ezt abban a hiszemben tette, hogy intézkedések történnek a korábbi visszaélések megismétlődésének megakadályozására. Megismétli a valenciai kormány azt az állítását, hogy a be nem avatkozási egyezményben helyet foglaló hatalmak közül egyesek állandóan megsértették az egyezményt. Befejezésül kiemeli a választ, hogy a valenciai kormány abban a reményben adta meg az elvi hozzájárulását, hogy ez alkalommal komoly és tényleges ellenőrzést valósítanak meg.

A „Havas“-ügynökség jelentése szerint az utóbbi 10 nap alatt Merilába erős német katonai különítmények érkeztek teljes felszereléssel. A város különböző részein helyezték el őket és ugylátszik, hogy hosszabb ideig fognak Merilában tartózkodni. Három német hadihajó és több tengeraltjáró horgonyoz a kikötőben. Több német mérnök és technikus megkezdte a merilai vasbányák kiaknázásának ujjászervezését.

sítottak a kormány csapatai, de végül kénytelenek voltak visszavonulni, mert a nemzetiek átkaroló mozdulatot tettek. A kormány rádióállomása beismeri, hogy Madrid polgári kormányzója rendkívüli tanácskozásra hívta össze a polgári szervezetek vezetőit, hogy megbeszélje velük a főváros kiüritését.

Felhivatalos jelentés szerint a spanyol nemzeti csapatok hajói január 6-án feltartóztatták a Rosa Luxemburg, Balamor, Canal és Sachalin nevű szovjethajókat és csak átkutatásuk után engedték szabadon őket.

**A legjobb barát,
a leghűbb ör,
a leghatalmasabb védelmezője
az embernek.**

az őszi váltakozó napjaiban

**külés,
gripa,
felfűzés,
köhögéscsökkenések**
stb. ellen

JAWOL

csak a **JAWOL** segít, könnyít, legyőz. Az összes ismert gyógyszer közül a leghatásosabb.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Magyarnyelvű előadást rendez a „Pro Arte“-egyesület az aradi Kulturpalotában

A román-magyar közeledés érdekében munkálkodó „Pro Arte” aradi kultúregyesület, amely rövid fennállása óta máris jelentős eredményeket könyvelhet el és amely a Kulturpalotában rendezett kollektív kiállításával osztatlan sikert ért el, tovább hatad kitűzött célja felé. A kiállítási teremben eddig is több nivós előadást tartottak, míg vasárnap, január 10-én magyarnyelvű előadás folyik le abban a teremben, ahol a kollektív kiállítást tartják. Az előadás vasárnap délután fél 7 órakor kezdődik. *Virányi Endre festőművész* tart előadást „Van-e művészeti válság?” címmel. Az előadás keretében *Marosi Rudolf* hírlapíró az irodalmi közeledésről beszél, majd felolvassa *Cesar Petrescu*, a hírneves román író egyik legszebb regényének, a már több nyelvre lefordított „*Calcea Victoriei*”-nek egyik részletét, amelyet magyar nyelvre fordított le. A regény *Marosi Rudolf* fordításában a „Pro Arte” kiadásában jelenik meg. A kultúrdele után iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Cigaretta

Irtá: VAJDA ERNŐ.

Néhány finom cukorkát tartott elém a barátom.

— Parancsolj. Igen jók. Cafe ala Crème.
— Köszönöm — mondottam. — Nem vagyok cukrosszájú. Én dohányos vagyok.

— Akkor, ha megengeded, én eszem egyet. Én tudniillik nem dohányzom.

— Tudod, hogy ez nagyon ritka dolog? Ma, amikor a nők is...

— Hia igaz, hogy a nőket emlited, kissé korrigálnom kell az előbbi szavaimat. Egyszer, egyetlen egyszer mégis volt a számban cigaretta. De ez egy egészen különleges eset volt. Egy fiatal leány csábitott rá.

— Fiatal leány? És csábitott? Ilyet se hallottam még.

— Hát vannak az életben új dolgok is. Különböző nem olyan nagy eset, csupán egy érdekes epizód az életemben. Ha akarod, el is mondom.

— Én meg örömmel hallgatom.

— Erős cigarettás volt a kisasszony. Azt láttam, nem majmol, leszívja és olyan férfiasan eresztette ki száján a füstöt.

— Izlik? — kérdeztem meg tőle.

— Életszükségletem — felelte.

— Nem szeretem a dohányzó nőket.

— Én pedig nem szeretem a nemdohányzó férfiakat.

— Úgy gondolom — jegyeztem meg erre —, hogy az én felfogásomban több a ráció. Amint-hogy a férfit nem teszi tökéletesebbé, ha éppen dohányzik, úgy a nőt még kevésbé teszi azzá, szebbé, kedvesebbé, kellemesebbé, ha pöfékel.

— Nem is erről van szó. Ami jólesik, azt csinálom. A cigaretta izlik, hát szívom. És élvezem. Ártatlan dolog, kellemes szokás. Ha dolgozom, könnyebben megy a munka. Ha olvasok, megértőbb vagyok mellette. Társaságban felhangol. És izlik. Izlik! Ez a fő.

— Nem értem — feleltem.

— Nem is értheti, hiszen meg se próbálta. Legalább így szokta mondani.

— Ugyvan.

— Teszek egy ajánlatot. Gyújtsd most rá. És felém nyújtotta a cigarettatárcáját. Mosolyogva toltam el.

— Köszönöm. Nem.

— Miért nem? Fél tőle?

— Ne haragudjon. Nem.

— Csak egyszer. Most. A kedvemért.

— Nehéz nemet mondani, nem vagyok udvariatlan ember. De olyan idegen dolog nekem a dohányzás. Se gyerekkoromban, se most nem kívántam, soha még egy cigarettát el nem szívtam.

— Hát éppen ezért! Próbálja meg. Ha nem izlik, eldobja. Ha pedig izleni fog... Hiszen éppen ezt szeretném... Ami nekem olyan nagy élvezetet okoz, megkóstoltatom magával. Ebben csak nincsen semmi rossz?

— Igazán nincs. Sőt, kedves magától.

— Nos akkor?

— Nem.

— No ne legyen gyerek. Ha én kérem. Tegye meg.

Nevettünk, de a szavaink, a szándékunk komoly volt. Övé, hogy rácsábitson. Talán most már hiúságból is. Az enyém: hogy nem engedek. A leánynak most megvillant a szeme. Most igazi nő volt, akinek msszáj győznie!

— Teszek egy ajánlatot — mondotta. — Ha a kedvemért rágyújtsd egy cigarettára és el is szívja — kap tőlem egy csókot.

Meghajítottam magam.

— Kérek egy cigarettát.

— No látja, ez kedves. Ezt vártam is.

— Meséljem tovább? — kérdezte barátom.

— Persze. Most kezd érdekes lenni.

— Tudniillik, tényleg most kezdett érdekes lenni a dolog, de azért nem szívesen mesélem el.

— Miért? Becsaptak? Nem kaptad meg a csókot, miután elszívtad a cigarettát?

— Egész más. A csókot nem kaptam meg.

De a cigarettát se szívtam végig.

— Hogyan?

— Ugy. Szégyen vagy nem szégyen, rosszul lettem a cigarettától. A fürdőszobában végződött az ügy. Vannak dolgok, melyeket nem szabad erőltetni.

— És mit szólt hozzá a leány?

— Hát a kilszint, valahogy meg tudtam évelni.

Elég ügyesen, idejében tüntem el... De így se volt valami snájdig dolog, elismerem.

— Szegény barátom — mondottam. — A legszomorubb, hogy ekestél a jutalomtól, az önként felkínált csóktól.

— Hagyd el, ez igazán nem volt fontos.

— Hogy-hogy?

— Nem akartam mondani, de az egész csóki-ügy engem nem izgatott. A leány tudniillik csunya volt. Én csak kötelező gavallériából kellett, hogy vállaljam a cigarettát, mert annyira udvariatlan és tapintatlan mégse lehettem, hogy egy fiatal leány csóki-géretét visszautasítsam.

— Persze. De éppen ezért milyen kár, hogy az ilyen igazi ur, mint te, nőtlen maradt. Elvégre, minden vonalon absztinencia!... Az ilyen tökéletes férfinak igazán meg kellett volna nősiülnie.

— Hát kérek — szerénykedett tovább a barátom —, ha az embernek elvei vannak...

Én pedig ezt gondoltam magamban: Bolond vagy és számár vagy. Becsületes, pontos és pedáns ember lehetsz, de mégse imponálsz nekem, éppen a túlzásaid miatt. Én is vallom, nem muszáj mindenkinek dohányoznia, de egy cigarettától sem szabad még rosszul lennie egy felnőtt embernek. Mi van neked az életből, te nagyon rendes ember — az egészségeden kívül? Feltéve, hogy ez megvan. Mert láttam én már nyolcvan éves öregeket, akiknek ki nem kerül a pipa a szájukból és viszont. Az élet szép, de igazán mégis csak akkor gyönyörű, ha egy kicsit ég benne az ember. Persze, hogy meg kell fizetni érte, de mindig az a kérdés, megéri-e? Én nem irigyellek. Nem is csodállak, utánozni se foglak. Edd meg magad a cukrodat. A csókok, az élet mámore, il-lata megmarad nekem.

CORSO

Előadások 8 (móra), 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órákor. Hétfőn utoljára.

Telefon: 5-65.

Hatalmas kémfilm a képek munkájáról

A petrográdi kémnő

Escapada

Főszereplők:

Renate Müller & Georg Alexander

Vasárnap d. e. 11 30 nagy matiné.

Február 6-án MAGYAR-BÁLA Fehér Keresztben!

Junius előtt nem kerülhet sor a kormány lemondására

— írja egy bucuresti-i lap. — Cáfolták Iorga nemzeti-parasztpárti elnökségének híret

Bucuresti-ből jelentik: A politikai életet élénken foglalkoztatta egy feltűnést keltő hír, amely a kormányutódlással állított összefüggésben és amelyet az érdekelt nemzeti-parasztpárt részéről meg is cáfoltak. A Capitala című lap ugyanis azt a hírt közölte, hogy

a nemzeti-parasztpárt — kormányképességének fokozása végett — az elnöki tisztséget Iorga Nicolae volt miniszterelnöknek ajánlotta fel, aki azonban ezt elutasította

azzal az indoklással, hogy abban az esetben, ha a nemzeti-parasztpárt elnöke lenne, természetesen ennek a pártnak uralomrajövetele érdekében kellene küzdenie, ami azonban jelenlegi felfogása ellen lenne, mert nézete szerint a jelenlegi kormányt nem pártkormány-nak kell követnie.

A fenti híradással kapcsolatban nyilatkozott a sajtónak Madgearu, a nemzeti-parasztpárt főtitkára, aki a következőket mondotta:

— A cikk a fantázia birodalmából való. A nemzeti-parasztpártnak nincs oka arra, hogy a pártelnökséget bárkinek is felajánlja. A párt elnöke Mihalache és ő is marad a párt elnöke.

A Lupta mai számában részletesen foglalkozik a kormányutódlás kérdésével, különös tekintettel az utóbbi időkben forgalomba került hírekre. A lap a következőket írja: Tény, hogy a kormány letárgyalja az idei költségvetést és amikor a kormány a költségvetés ügyét elintézi, természetes és a jóérzésnek megfelelő, hogy nem távozzanak nyomban ennek a megszavazása után. Így tehát nyilvánvaló, hogy

kormányváltásra junius előtt semmi esetre sem kerülhet sor.

Ekkor válik majd időszerűvé az utódlás kérdése is, minden más híresztelés valótlan és csupán feltevésen alapszik. Ami a jövőt illeti, a Lupta rámutat arra, hogy a nemzeti kormány eszméjéről végképpen lemondtak. Egyéb okok mellett bizonyos külpolitikai körülmények is alkotmányos kormány mellett szólnak és a lap azt hiszi, hogy amikor az utódlás kérdése időszerűvé válik, legnagyobb eshetőségei a nemzeti-parasztpártnak lesznek.

Az Adeverul ugyanezzel a kérdéssel foglalkozik és a leghatározottabban megállapítja, hogy Caranfil mérnöknek a légügyi tárca éléről való távozásáról szóló feltevések és híresztelések, amelyek bizonyos nehézségekről szóltak, alaptalanok, mert Caranfil mérnök távozását elszigetelt személyi ügy volt és egyetlen pillanatig sem merült fel a kormány távozásának gondolata. A nemzeti-parasztpárt

belső helyzetével is foglalkozik az Adeverul és a leghatározottabban megállapítja: valótlan, mintha a párt egyik jellegzetes vezetője felvetette volna a pártelnökség kérdését. Viszont megfelel a valóságnak az, hogy a pártban mozgalom indult meg a vaidistákkal való egyesülés érdekében.

Ovakodjunk a meghüléstől!



„Már a csontjaimban érzem a nedvességet. Biztos, hogy meghültem.”

— Amint hazaérkezik, használjon

Carmol-t*) bedörzsölésre és rögtön elmúlik!

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meghülés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ara üvegenként 22 — lei. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban

Ujra polgárháboru fenyeget Kinában

Elszállítják az angol és amerikai állam-polgárokat

Pekingből jelentik: Az amerikai katonai attasé megkezdte a Sensi tartományban levő amerikaiak eltávolítását, miután ott polgárháboru kitörése fenyeget. Az angol katonai attasé ma repülőgépen Loyangba utazik, hogy megszervezze az angol alattvalók elutazását. (Rador).

A »Confectio Rt.« hitelezői

A „Confectio“ R.-T., amely Arad-ról költözött Bucuresti-be, tudvalevőleg kényszer-egyezséget kért. Az egyik bucuresti-i lap most a cég hitelezőinek következő névsorát közli:

Trebitsch és Fia 883.200 lei, Leson Hait 712.846 lei, Satura 641.615 lei, Feritex 669.450 lei, Siltex 563.588 lei, Lyon's 147.753 lei, Entinet Moloster 122.769 lei, Iosif Klarek fia 119.307 lei, Arno Benis 106.361 lei, Norico 100.000 lei, I. Antonier 51.988 lei, Text. Indigena 24.975 lei, Rudolf Mosse 78.930 lei, Soc. Bancara Română 6 millió 96.096 lei, György Menyhért 2 millió lei, Buhuși 945.959 lei, Industria Lánei 788.948 lei, Industria textilă Banat 434.653 lei, D. Schleider 743.841 lei, Union Arad 264.890 lei, Anglo Arad 7183 lei, Britania biztosító 24.467 lei, Grohman & Co. 503.840 lei, I. Surm 41.986 lei, W. Koncianu 157.665 lei, Industria textilă din Lugoj 77.591 lei, Dercopa 21.506 lei, Post. Română 16.565 lei, E. Schliesser (Páris) 119.931 lei, I. Schwalb (Bécs) 39.520 lei, J. Glückstahl (Budapest) 393.621 lei, Transorient Schaffhausen 3 millió 516.112 lei.

Belügyminiszteri rendeletre:

Március 25-ikén városi tanácsválasztás lesz Arad-on

— Likvidálják az interimár-bizottságokat —

Bucuresti-ből jelentik: A belügyminiszterium ma körrendeletben intézkedett a községi és megyei választások megtartását illetően. A rendelet értelmében mindazon községekben és megyékben, ahol a régi átmeneti bizottságok vannak hivatalban, március huszonötödikén lefolytatják a választást. A következő helyeken tartanak megyetanácsi választást: Albă, Băcau, Bihor, Braila, Buzău, Câmpulung, Cetatea Albă, Hunedoara, Ialomița, Maramureș, Muscel, Nasaud, Odorheiu, Salaj, Satu Mare, Storoinet, Târnava-Mică,

Tecuci, Timiș, Trei-Scaune, Tulcea és Turda.

Községtanácsi választások a következő helyeken lesznek: Vatra Dornei, Baia Sprie, Zălau, Storoinet, Soroca, Sînt. Gheorghe, Râmnicul-Sarat, Rădăuți, Odorheiu, Focșani, Făgăraș, Deva, Câmpulung, Moldovanesc, Blaj, Bistrița, Timișoara, Tg. Mureș, Sătmăre, Galați, Craiova, Cluj, Cetatea Albă, Cernăuți, Brașov, Arad, Sângiorgiu Bai, Sibiu.

A főváros elővárosaiban február huszadikán választanak.

Ezzel egyidőben a belügyminiszterium még egy körrendeletet küldött. Megkereste az ország törvényszéki elnökeit és hivatkozással az új közigazgatási törvényre, közli, hogy három évenként a megválasztott megyei és községi tanácsok tagjainak felét újra kell választani. A megújítandó mandátumokról úgy döntenek, hogy sorshuzás útján jelölik ki az újválasztandó tanácsosokat. A belügyminiszterium felkérte a törvényszéki főelnököket: gondoskodjanak arról, hogy a törvényszék egyik bírója intézze ezeket az ügyeket. Ugyanígy természetű rendelkezést küldött a miniszterium az ország valamennyi prefektusának és polgármesterének, illetve a községi tanácsok vezetőinek.

Angliában három millió áldozata van a náthaláz-járványnak

Prágáig is eljutott a járvány, amely hat halott áldozatot szedett a cseh-szlovák fővárosban

Prágából jelentik: A náthaláz járvány Prágában is veszedelmes méreteket ölt. A járványnak már eddig is sok áldozata van. A német klinikáról szombatn hat halálesetet jelentettek be.

Londonból jelentik: A délangliai spanyol-nátha járvány veszedelmesen szedi áldozatait. Az egészségügyi miniszter közlése szerint a járvány kitérőse óta 1825 beteg halt meg. A járvány főleg Londonban és a délangliai grófságokban pusztít. Ennek a vidéknek 12 millió lakosa van és ezek közül mintegy 3 millió betegen fekszik. Az angol haditengerészetnél is tömegesen szedi áldozatait a betegség.

Ezért a plymouthi kikötő parancsnokság pénteken napiparancsot adott ki, amelyben felszólítja a tiszteket és legénységet, hogy a további intézkedésig ne jelenjenek meg nyilvános helyeken, mert a járvány elterjedése nagy nehézségeket okoz a haditengerészet szolgálatának elvégzésében.

URANIA 11,30-kor, 3. mérs. hely, 6, 7-15 és 9,30-kor

Telefon 2-32.

A legmerészebb képzelet sem alkothat tökéletesebbet mint

W. Schakespeare: „ROMEO és JULIA” monumentális filmváltozata.

Századok korlátait elsöpör örökszép szerelem. Norma Scheaker, Leslie Howard, John Barrymore.

Következik: Pola Negri: „MOSCOVA—EANGHAI”

Magántisztviselők és alkalmazottak bálja febr. 16-án a Fehér Keresztben

Vége a náthának:

Legyőztük a hűlést!

Két amerikai tudós szerint az ibolyántúli sugarak megölik a náthaláz kórokozót

Newyorkból jelentik: A Harvard-egyetem két kiváló tudósa, dr. H. Brown és dr. W. F. Wells, Amerika komoly tudományos folyóiratának, a Science-nek a hasábjain nagyjelentőségű bejelentéssel lépnek a nyilvánosság elé. A két tudós beszámoló öt éves kísérletei eredményéről, amelyeket az influenza terjedéséről és az ellene való védekezésről folytattak.

Hétköznapi titok

Az influenza a közönséges nátha után a feghétköznapiabb betegség, amely az embert meg szokta támadni. Szinte csodálatos, hogy az orvostudósok még ma is tehetetlenek mindkettővel szemben. Pfeiffer tanár a nyolcvanas években azt hitte ugyan, hogy megtalálta az influenza bacillusát, de a bakteorológusok már az 1918-as nagy influenza-világjárvány előtt gyanítani kezdték, hogy tévedésről van szó, mert mikroszkópius vizsgálataikkal semmiképpen sem tudták igazolni Pfeiffer állításait. Arra az álláspontra jutottak, hogy

az influenzát nem a Pfeiffer-bacillus okozza, hanem egy még mikroszkóppal sem látható és még a legsűrűbb porcellánszűrőn is átbuvó parányi szervezet.

Az orvostudomány „szűrhetetlen vírus“-nak nevezi és jóformán semmit sem tud ezekről a titokzatos kórokozókról. Még azt sem, hogy a „szűrhetetlen vírus“ olyan mikroorganizmusok csoportja-e, amelyeket sem látni, sem felfogni nem tudunk, vagy pedig olyan vegyi anyag, amely virulenssé válik, ha élő sejtekkel jut érintkezésbe. Ősi tantétel, bár konkrét adat idáig nem támasztotta alá, hogy a szűrhetetlen vírusok a levegőben vannak. Hogy hogyan szállnak emberről-emberre és mennyi az élettartamuk, nem tudják.

A szűrhetetlen vírusokon kívül más olyan végtelenül kis élő szervezetek is vannak, melyeket a legerősebb mikroszkóppal sem tudunk meglátni és a legsűrűbb porcellánszűrővel sem tudunk felfogni. Ilyenek például a bakteriofagok is, amelyről dr. Meri G. Colvin, a Yale-egyetem orvosprofesszora öt évvel ezelőtt részletesen beszámolt. Colvin professzor szellemes kísérletek sorával bizonyította, hogy

ezek a láthatatlan baktériumvadászok, amelyek a látható baktériumokra valószínű hajtóvadászatot rendeznek,

hogy azután megölik és ártalmatlanná teszik az emberiség legveszedelmesebb ellenségeit, öt perc alatt tíz méternyi utat tudnak megtenni a levegőben. Colvin bebizonyította azt is, hogy a bakteriofagok legalább tizenhét napig életben maradtak laboratóriuma poros levegőjében és minél többet söpört és törülgetett, annál több bakteriofagot talált.

Brown és Wells felfedezése

A Harvard-egyetem orvosi fakultásának két kiváló professzora, H. W. Brown dr. és W. F. Wells dr. most azzal a talán egyenesen korszakalkotó bejelentéssel lépnek a nyilvánosság elé, hogy az emberiséget mégis el lehetne látni a lélegzéshez szükséges fertőtlen levegővel, illetőleg az influenzabacillusokkal fertőzött levegőt aránylag egyszerű és olcsó eljárás segítségével teljesen meg lehet tisztítani.

A két amerikai tudós kísérletekkel bebizonyította, hogy az influenza vírusa tényleg meg tud élni a levegőben és egyben kétségbevonhatatlan bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy

az influenza kórokozót ibolyántúli sugarakkal el lehet pusztítani.

Ma még mindenestre kérdéses, vajjon az ultraviolett-lámpákat a gyakorlati életben is mindenütt úgy fel lehet-e használni, hogy Ri-

vers professzor követelményének megfelelő tiszta és fertőtlen levegőt biztosítsunk, de azt már most is el lehetne érni, hogy az olyan helyeken, ahol az emberek tömegesen fordulnak meg, mint például

színházakban, mozikban és más szórakozóhelyeken,

láthatatlan ibolyántúli sugarak segítségével a levegőt állandóan fertőtlenítsék. Ugyanez áll természetesen az uszodák és strandfürdők vizére is, amelyek tudvalevőleg szintén erősen terjesztik az influenza-járványokat.

Brown dr. és Wells dr. öt éven át a tudomány legmodernebb eszközeinek segítségével folytatták nagyszabású kísérleteiket. Az ugynevezett „Porto Rico 8“-as influenzavírust használták, miután ez a legerősebb és legveszedelmesebb valamennyi között. Az influenzavírusokat egy légmentesen záródó tartályba fecskendezték, azután levegőt szívtak ki a tartály

Hol száll Ön meg Timisoara-n ???

fertőzött levegőjéből és ezt a levegőt egy külön erre a célra konstruált centrifugális szeparátorban hihetetlen gyorsasággal forgatni kezdték.

Az influenza-bacillusokkal fertőzött levegő Wells szeparátorában lecsapódott és ezt a szilárdabb halmaztatu anyagot azután menyétekbe fecskendezték.

A menyétek mind megkapták az influenzát és ezzel minden kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy az influenza vírusai a levegőben élnek.

A következő kísérlet most már arra irá-

nyult, hogy az influenza vírusait meg lehet-e ölni a szervezeten kívül, magában a levegőben? A lepecsételt tartályból megint influenzavírusokkal fertőzött levegőt szivattyúztak ki, azután a higanyos kvarclámpa hideg, ibolyántúli sugarainak fényén bocsátották át őket.

Ezt a levegőt ismét Wells centrifugális szeparátorába szivattyúzták, a gépet megindították, a levegő megint lecsapódott, aztán új menyéteket oltottak be, ám

egyetlenegy sem betegedett meg influenzában.

A kvarclámpa ibolyántúli sugarai megölték az influenzavírusokat, vagyis megtisztították és fertőtlenítették a levegőt.

A jövő diadala

Ma még természetesen korai volna végleges ítéletet mondani a két amerikai tudós kétségkívül nagyjelentőségű kísérleteiről, amelynyiben a higanylámpa és annak üzemben tartása aránylag olcsó dolog ugyan, így az uszodák és strandfürdők vizét már ma is aránylag egyszerű volna influenzamentessé tenni, de egyelőre nem állnak adatok rendelkezésünkre, hogy

hány kvarclámpát kellene felállítani színházak, hangversenytermek, mozik és más nagy helyiségek virustalanítására.

Meggondolni való az is, hogy Brown és Wells menyétei injekció útján kapták meg az influenzát, illetőleg a fertőzött levegő ibolyán-

Csak az új, modern

Hotel Carlton-ban

868 Timisoara centrumában

túli besugárzása után is csak injekcióval folytatták a kísérleteket, márpedig, mint tudjuk, az ember nem így betegszik meg, hanem az influenzavírusok egyszerű beélegzése folytán. Valószínű azonban, hogy ezek csak jelentéktelen részletkérdések, így körülbelül elmondható, hogy ismét sikerült ártalmatlanná tenni az emberiség egy veszedelmes ellenségét.

Volt arad-i magántisztviselő a rendőrségen

— Hangos jelenet az Eminescu-uccában —

Szombaton délután a város egyik legforgalmasabb uccájában, az Eminescu-uccában hangos kiáltozásra lettek figyelmesek a járőrök. Izgatott, jólöltözött nő volt a kiáltozó, aki egy rendőr és egy civilruhás férfi karjaiból igyekezett kiszabadítani magát. Öt óra tájban az ucca a szokottnál is népesebb volt és csakhamar hatalmas embergyűrű vette körül a civakodókat. A helyzetet a rendőr energikus fellépése mentette meg, aki előrántotta szolgálati revolverét és rászegelte a kiáltozó nőre:

— A törvény nevében, kövessen! — mondta a rendőr.

A járőrök gyűrűje szétnyílt, a nő megriadva, de most már szó nélkül követte a rendőrt, aki revolverrel a kezében sietett foglya után. Az irányt a civilruhás férfi mutatta, Paguba Athos, az arad-i rendőrség tisztviselője és az ő vezetése mellett a kis csoport hamarosan a rendőrség szolgálatos tisztjének szobájához ért. Kiderült, hogy az elfogott nő régi ismerőse az arad-i rendőrségnek: Kun Máriának hívják, az arad-i Berlitz-iskolának volt pénztárosnője. Kun Mária a legutóbbi időkben Bucuresti-ben volt, azonban a szomszédos Timisoara rendőrsége egy eddig még nem tisztázott ügyből kifolyólag kereste Kun Máriát és éppen ezért a fővárosi rendőrséget átiratban kérte meg, hogy Kun Máriát állítsák elő. Egy rendőrrre bízták, aki az elmúlt éjszaka Timisoara-ra is kísérte Kun Máriát, azonban ottlakó szüleikhez engedte, azzal a feltétellel, hogy reggel önként jelentkezik. Reggel azon-

ban Kun Mária nem jelentkezett, sőt később kiderült, hogy Arad-ra távozott. A rendőr vonatra ült és Arad-on felkereste Paguba rendőrtisztviselőt, akiről tudta, hogy ismeri Kun Máriát. Délután négy órakor érkezett a rendőr Arad-ra és 5 órakor Kun Mária már a rendőrségen volt. Kun Mária egyébként kijelentette, hogy nem akart megszökni, csupán ügyeit intézte, elismeri, hogy hibás, amiért nem maradt Timisoara-n, de szándékában volt újra jelentkezni. Kun Máriát az esti vonattal átkísérték Timisoara-ra.

DURA-OPTIMA FÜTŐELEMÉK. Több oldalról beérkezett és egybehangzó jelentések arról számolnak be, hogy a DURA-OPTIMA fűtőelemek oly szenzációs teljesítményeket nyújtottak, amelyek minden várakozást felülmúlnak. Szükségesnek tartjuk lapunk olvasóit erről tájékoztatni. Mint a Dura-Művektől értesülünk, az első szériában piacra hozott fűtőelemek most már 6 hónapja állnak a rádiósoknál állandó üzemben és a számtalan helyről kapott köszönő és elismerő levelek a legjobban bizonyítják, hogy ezen elemek minden igényt kielégítenek. Aíánlunk tehát a telepes géppel dolgozó rádiótulajdonosoknak, hogy akkumulátorjukat a lényegesen gazdaságosabb fűtőelemekkel helyettesítsék.

Igen előnyösen és gazdaságosan használhatók ezen elemek minden fajta elektromos készüléknél is, melyek állandó és nagy teljesítményt igényelnek. Szakkörök az elemek magas teljesítményéről a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Technikai felvilágosítást szívesen nyújt a DURA-MŰVEK R. T. Timisoara.

Mota orăștie-i pap értesítést kapott Spanyolországból, hogy

Cantacuzino tábormok nyolc utitársa Talaveránál belépett Franco tábormok csapatába

Orăștie. (Az 'Aradi Közlöny munkatársától.) Hetekkel ezelőtt arról számolt be a romániai sajtó, hogy Cantacuzino tábormok, az ismert jobboldali politikus elhatározta, hogy még hét párthívével együtt önkéntes szolgálatra jelentkezik Franco spanyolországi hadseregében és ezzel a jobboldali románság szolidaritását akarja kifejezni Franco tábormoknak.

A készülődésekről szóló híreket nemsokára egy újabb híradás követte: az önkéntes nyolctagu romániai expedíció már el is indult Spanyolországba, hogy ott eddigi tervei szerint egy hónapig harcoljon a spanyol tüzvonalban Franco tábormok csapatai mellett.

Cantacuzino tábormok nemrégiben hazajött és kijelentette, hogy a spanyolországi klímát szervezete nem bírta, társai azonban Spanyolországban maradtak.

A deputáció sorsáról aztán ismét hetekig nem lehetett tudni és az első híradással itt Orăștie-n, a kis hunedoara-megyei városkában találkoztam, amelynek ugylátszik szív- és lelkiügye ez a merész vállalkozás.

Orăștie, amelyben a kisebbségek ma már kiveszőfélben vannak, szűkebb patriája és melegágya a transilvania-i jobboldali mozgalmaknak. Itt lakik Vlad Aurel, az ismert transilvania-i politikus, Vaida pártjának transilvania-i elnöke, de egyik híressége a városnak Mota Ioan, az ismert román pap, aki évtizedek óta a „Libertatea” nevű antiszemita lapot szerkeszti.

Mota tisztelendő ur azonban nem annyira lapja, mint fia révén tette magát ismertté az országban, mert az ifju Ion Mota, aki először Orăștie-n volt ügyvéd, majd București-be tette át székhelyét, minden jobboldali mozgalom élén halad és közismert arról is, hogy egy alkalommal egy szerinte „áruló” diáktársát lötte le, amely tettéért azonban annakidején az esküdtbíróóság felmentette.

És Orăștie-nek, a behavazott és szokványos jelentéktelenségén túl is elsekélyesedett városnak, ebben a pillanatban, amikor ezeket a sorokat az itteni vidéki kávéház egyik márványasztalánál írom, a legnagyobb szenzációja az a deputáció, amely Cantacuzino tábormok és az orăștie-i pap fiának vezetésével indult meg Spanyolországba, hogy belépjen a tüzvonalba. Emellett még az a szenzáció is elhomályosul, hogy az idősebbik Mota, a város görög keleti papja mintegy négy millió leies költséggel, egyháza jóvoltából hatalmas görög keleti katedrális emeltetett a város főterén, amelynek alapzata már meg is van és amely még ennek az évnak a folyamán el is készül.

Mondom, a város apraja-nagyja a legnagyobb izgalommal azokat a híreket lesi, amelyek a spanyol frontról érkeznek az orăștie-i papnak és nem is lehet csodálkozni azon, ha az élelmes könyvkereskedő plakátokon jelenteti meg, ha az ifju Mota-nak egy levele vagy egy sürgönye érkezett, amely természetesen a Mota-család lapjában, a „Libertatea”-ban jelenik meg először.

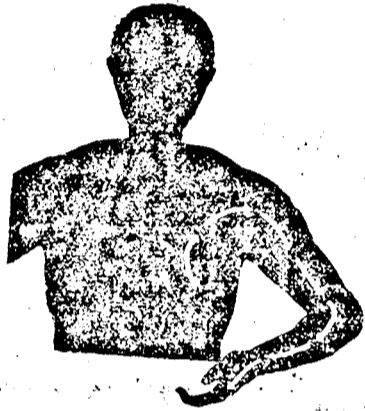
— Elindultunk a tüzvonalba — táviratozza Mota...

A kávéházban is nem tudom hány példányban van meg a „Libertatea” legújabb szá-

ma, amelynek címlapján a nyolc önkéntes fényképe látható. Kettősrendekben felsorakozva állanak a képen, a jobboldali párt zöld uniformisában felöltözve az önkéntesek: Cantacuzino tábormok és az ifju Mota, Dumitrescu Ioan pap, Gh. Clime mérnök, Nicolae Totu, a párt elnöke, aki ellen már több esetben indult

A szívfájdalmak,

amelyek a bal kezébe is lehúzódnak, az angina pectorisnak jellegzetes tünetei, az érlelmeszesedés kétségbevonhatatlan jelenségei. A fájdalmak elviselhetetlenek és lélekzvetélnél folyton erősödnek.



Az egyedüli gyógyszer, amely érlelmeszesedés ellen a legjobb gyógyító hatással van, a Dr. Mladejowsky tanár-féle SKLEROLSYRUP.

Rögtön a kúra megkezdésekor 5 üveg elfogyasztása után enyhülnek az angina fájdalmak és a kúra végével a tünetek egész sora megszűnik, mint fülzugás, szédülés, álmatlanság, gyomorzarok, stb.

A Prof. Mladejowsky-féle Sklerolsyrupnak — hála összetételének — csodás hatása van, miután feloldja az erekben a savakat, eltávolítja azokat, miáltal visszaadja a véredényeknek kellő rugalmasságukat, amely a jó vérkeringéshez szükséges.

Amint látható, a Sklerolsyrup az érlelmeszesedés főokát küszöböli ki.

Cukorbetegség „D” jelzésű Sklerolsyrupot vegyenek, amely cukor nélkül készül.

Kapható gyógyszertárakban és drogériákban.

FRED ASTAIRE	GINGER ROGERS	IRVING BERLIN
P I C C O L I N O	P I C C O L I N O	P I C C O L I N O
A SELECT januári nagy attrakciója	A SELECT januári nagy attrakciója	A SELECT januári nagy attrakciója

meg eljárás, Bănică Dobre, Vasile Marim és Cantacuzino Alexandru ügyvédek, akik felémelt kezekkel tesznek éppen esküt a fényképezés pillanatában. És a lap leközlő kivonatossan azt a hosszú levelet, amit Mota Ioan írt haza Orăștie-re a „Monte Olivia” nevű, Portugália felé haladó gőzhajóról.

— Négy nap óta vagyunk hajón — írja még akkor Mota haza szüleinek — és holnap kötünk ki a portugáliai Lisszabonban, ahonnan tovább indulunk Spanyolország felé.

— Nem igaz az — tiltakozik Mota apjának írott levelében — hogy minket valaki erre az utra rábeszélte volna. Mind a nyolcan, akik elindultunk, saját akaratunkból és saját kezű kezünkkel tesszük meg ezt az utat, amelyre a „kapitány” csak egy hónapot engedélyezett, mert tudjuk, hogy ha győzünk, a mi erkölcsi győzelmünk fel fog érni egy egész élet munkájával.

Eddig tart a levél, amely napokra ellátta bőven szenzációval a kisvárost, ahol most vagyok és amikor a kávéház előtt egy kocsira felülök, hogy az állomásra hajtassak, a könyvkereskedés előtt, ahova a hírek érkeznek, újabb csödület áll.

A könyvkereskedő most tett ki egy táviratot a kirakatba, amely most érkezett a szülői házhoz, de már is a kirakatba küldték, hogy az érdeklődők is tudomást szerezzenek róla és amelyben ez áll:

„Vasárnap Talveránál a frontra indultunk, a tüzvonalba.”

És a kisváros, Transilvania egy különös színtöltő tovább aggódik nyolc önkéntes különös kalandjéért...

BENCZEL BÉLA

Jubiláris közgyűlést tartott az arad-i Gloria sportegyesület

Vulpe Iosif alpolgármester ezüstserleget adományozott az egyesületnek

Impozáns diszközgyűlés keretében ünnepelte meg az arad-i Gloria-sportegyesület fennállásának huszonötödik évfordulóját. A diszközgyűlés, amelyen az egyesület védnöke, Mocioni Anton királyi fővadászmester elnökölt, a város háza dísztermében folyt le nagyszámú előkelő közönség jelenlétében. Az elnöki emelvényen Mocioni Anton fővadászmester, dr. Coțoiu Romulus polgármester, Botis Teodor teológiai rektor, Blaga Nestor tanár, az egyesület elnöke, dr. Stoescu Alexandru ügyvéd, Tripa Mihai ügyvezető elnök és Sincăi Eugen vezetőségi tag, foglaltak helyet. Az egyesület elnöke, Blaga Nestor tanár üdvözölte meleg szavakkal Mocioni Antont, aki megnyitotta a diszközgyűlést.

Általános figyelemről kísérve dr. Coțoiu Romulus polgármester emelkedett ezután szólaşra és magasszárnyalású beszédében rámutatott arra, hogy ma már törvények és rendeletek segítik elő a sportszellem és a sportélet fejlesztését, amelynek érdekében nem szabad sajnálni semmi áldozatot. A Gloria-nak példát kell mutatnia a fiatalabb egyesületek számára, hogy kellő kitartással és munkával mit lehet elérni. A nagy hatást elért beszéd után dr. Stoescu Alexandru ügyvéd ismertette az egyesület a akulásának előzményeit és körül-

ményeit. Az egyesület megalakításának a gondolata 1911-ben merült fel, de a terv csak egy évvel később valósult meg. 1913-ban volt az alakuló közgyűlés és az új egyesület 1913. szeptember 7-én játszotta első mérkőzését. A nagyérdekességű beszámoló után Tripa Mihai ügyvezető elnök ismertette az egyesület jövő feladatait, egyben bejelentette, hogy Vulpe Iosif alpolgármester gyönyörű ezüstserleget adományozott a Gloria-nak huszonötödik évfordulója alkalmából. Mocioni Anton javaslatára a diszközgyűlés üdvözlő táviratot küldött az uralkodónak, majd a közgyűlés befejeződött.

SELECT d. e. 11 $\frac{1}{2}$, d. u. 3 (mérs.),
5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ -kor

Telefon 2-84.

A színes filmesoda:

A gyűlölet völgye

Sylvia Sidney, Fred Mac Murray, Henry Fonda

CENTRAL d. e. 11 $\frac{1}{2}$ (matiné),
5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ órakor

Telefon 2-85.

PREMIER!

39 LÉPCSŐ

Remek tempója, izgalmas kalandorfilm
Madeleine Carroll Robert Donat

Háromnyelvű magyarító szöveg
24, 19 és 14 leles he yarak!

D. u. 3-kor A halálfarm, mérsékelt helyárrakkal

Szenzációsan olcsó az új MATADOR rádió-készülék,

mely rövid-, közép- és hosszú hullámon dolgozik, egybeépített dinamikus hangszóróval. Ara: Lei 4.800.— Kapható:

SZABÓ ALBERT Arad, Bul. Reg. Maria No. 20. 401

A bálozó Arad

Az arad-i román nőegylet bálja a Bulevardban

Izlésesen feldiszitett terem fogadta az idény egyik legelőkelőbb báljának: a *Reuniunea Femeilor Române* arad-i román nőegylet báljának közönségét a Bulevard-kávéház nagytermében. A falakat, valamint az erkély korlátját román motívumú szőnyegek díszítették és közöttük feltűntek tarka népi kézimunkák is. Az ötvenöt esztendeje fennálló román nőegylet, amely jeleleg néhai *Pop C. Stefan* özevlegének vezetése alatt működik, esztendőelőre megrendezi bálját, amelynek tradíciója, hogy a hölgyek azon kizárólag román nemzeti viseletben jelennek meg.

Az idei bált tizenkét pár tánca nyitotta meg. Az első táncot a következő párok lejtették: *Laugier Risetta—Posvarescu* főhadnagy, *Putici Eugenia—Bota* hadnagy, *Vicas Livia—dr. Dragos, Grecu Sofia—Cristoloveanu* hadnagy, *Vitez Ileana—Popovici* hadnagy, *Sârbulescu Maria—Bomba* hadnagy, *Memete Magdalena—Dumitreşcu* hadnagy, *Necsa Lureşia*

—Cretu hadnagy, *Hereştu Maria—Zamfirescu* hadnagy, *Artimescu Hortensia—Marinescu* hadnagy.

Csakhamar felsorakoztak a többi párok is és kitünő hangulatban, pattogó ütemű zene mellett kezdetét vette a bál. A román nőegylet bálján megjelent a hivatali vezetőkkel az élen a város számos előkelősége, de a megyéből is több vendég érkezett, sőt a szomszéd Timișmegyéből is jöttek vendégek. Megérkezett *Bocu Sever* volt banat-i kormányzó nejévé és leányával is Lipova-ról.

A bál rendezőbizottságának élén dr. *Pop C. Stefanné* állott és rajta kívül a kitünően sikerült bálért a rendezőbizottság következő hölgyeit illeti elismerés: dr. *Mărcus Mihailné*, dr. *Ispravnic Adriana, Tatu Ioanné, Mladin Livia, Birtolon Aurelné, Trimbișioni Traianné*, dr. *Vicas Iulioné*, dr. *Stoinescu Alexandruné*, özv. *Petranné*. A nagyszerű bál kitünő hangulatban a hajnali órákig tartott.

A CAA bálja a Daciában

Arad egyik legrégebb, legelőkelőbb sportegyesülete a CAA, az Arad-i Atlétikai Club a Dacia összes termeiben táncos teastélyt rendezett. Hogy mit jelent Arad-on egy atlétikai bál, azt mindenki jól tudja, mert a város legrokonszenvesebb egyesülete nemcsak a sport terén elért eredményeivel dicsekedhetik, hanem az évről-évre legjobban sikerülő estélyei is örökre emlékeztetnek maradnak. A bálrendezés nagy rutinjáról tett a hatvantage rendezőbizottság tanúbizonyságot a mai estével, és a megjelent estélyiruhás hölgyek és urak egy nagyszerű hangulatban eltöltött éjszaka emlékével távoztak.

Már a bejárat impozáns volt: az atlétikai klub sporttelepének kapuját építették fel a Dacia bejáratában és mindenütt az egyesületi színek: a sárga—fehér dominált. Futószőnyegek mutatták az irányt a terem felé, ahol szmokingos rendezők, élükön dr. *Parocz György* gyel fogadták az érkezőket. Tíz óra után álltak meg az autók, kocsiak az épület előtt és a tágas termék csakhamar zsúfolásig megteltek. A belépőket izléses sárga—fehér jelvényvel látták el és ismét a mindenütt feltűnő rendezők kalauzolták helyükre a közönséget. A kávéházban elhelyezett tombolának hamarosan nagy közönsége akadt és az értékesebbél értékesebb tárgyakat a szerencsés nyerők diadalmasan vitték asztalukhoz. A zenekar közben tánczenebe kezdett és kipirult arcú fiatalok táncra perdültek. Sok fiatal leánynak első bálja volt a sárga—fehér atlétikai mulatsága és ezek különösen szívükbe fogadták a rokonszenves egyesületet.

Az étteremben a rendőrzenekar jazz-alkulata csak éjjel felé kezdett az első tánczenére. Ezt ünnepélyes bejelentés előzte meg, három elegáns és szép fiatal leány: *Dreşin Vilma, Polgár Erzsé és Joanovits Elly* aranyozott harsonákat fújtak meg és *Szántó Gyula*, az est szpikete kihirdette a tánc kezdetét.

A táncestély védnöknői és védnökei voltak: Dr. *Szél Lajosné*, dr. *Palágyi Jenőné*, Nagy Imréné, *Rodler Gézané*, dr. *Fetter Elemérné*, *Hendl Jánosné*, *Dömötör Lászlóné* és *Burza Cornelné*, *Burza Cornel*, dr. *Palágyi Je-*

nő, dr. *Szél Lajos*, *Rodler Géza*, *Dömötör László*, dr. *Fetter Elemér*, *Hendl János*, Nagy Imre. A vigalmi bizottság elnöke és a mulatság szellemi irányítója *Holló István*. Az estély főrendezője dr. *Parocz György*, akinek a következő hölgy- és férfi-rendezők segítettek a nagy munkában: dr. *Palágyi Jenőné*, Nagy Imréné, *Rodler Gézané*, *Dein Paula*, *Diószegi Józsefné*, *Dörner Jánosné*, *Pálffy Gyuláné*, *Szentgyörgyi Mária*, *Weichelt Paula*, *Viktorelli Panni*, *Polgár Erzsé*, *Dreşin Vilma*, *Luhács Böske*, *Ferdinand Emmi*, *Kelemen Baby* és *Dizi Földessy Ilonka*, *Limbeck Jenő*, *Kristyóry Gábor*, *Lőrincz József*, *Márta Andor*, *Pfeiffer Sándor*, *Balajthy István*, *Halmos József*, *Kovács György*, *Rónay Lajos*, *Diószegi József*, *Duffner Béla*, *Dörner János*, ifj. *Bogdán Gyula*, *Csenka Gábor*, *Kaupert Gyula*, *Kádas Tibor*, *Kelly Zsigmond*, *Pálkás Kálmán*, *Rodler Ferenc*, *Szentgyörgyi Emil*, *Zircher József*, *Fényes Sándor*, *Romvári Kálmán* és *Féder Zoltán*.

— Jövő vasárnap: a Sütőiparosok Bálja! A bál idény kiemelkedő eseménye lesz az arad-i Sütőiparosok Bálja, amelyet január hó 17-én este 9 órai kezdettel rendeznek meg az Iparos Otthon kulturáinak nagytermében. Esztendőelőre kitünően sikerül a Sütőiparosok Bálja és ezért az idény is érthető érdeklődés nyilvánul meg a táncmulatság iránt mindazok körében, akik valóban jól akarnak szórakozni és mulatni. A sütőbál előzetes megszervezése nagy apparátussal már meg is indult. A szindikátusi taggyűlés bál bizottságot választott, amelynek tagjai a következők: *Stoica Radu* elnök, *Raum János* volt elnök és *Weisz Siegfried* vezetőségi tag. Ez a bizottság *Takács István* volt elnök, főrendező segítségével minden lehető elkövet, hogy a megjelenők számára kellemessé tegye az arad-i sütőiparosok bálját. A táncmulatság során — mint minden esztendőben — remekbe-készült friss péksüteménnyel vendégelik meg a hajnali órákban ingyenesen a közönséget. A rendezés nehéz munkájára a következő vezetőségi tagok vállalkoztak még: *Fischer József*, *Kárpáti Béla*, *Adalbert Albert*, *Weisz Sándor* és *László Bede* István, *Kolcza Alajos*, *Mészáros György*, *Stefanovici Clemens*, *Kristyóry Sándor*, *Rétfalvy Adolf*, *Reiland József*, *Hartmann Lőrinc*, *Niehammer József*, *Cristea Péter* és *Schwartzenberg Dezső*.

MAGYAR BAL 1937.

A város közéletében az arad-i magyar társadalom bálestélye mindig kiemelkedő jelentőségű eseménynek bizonyult azóta, hogy a Magyar Bál nemescélú intézményét néhai nagyemlékeztű *Barabás Béla* dr. tradicionális, mégis meleg derűt és jóleső hangulatot sugárzó találkozóvá avatta. Ez évben, mint kilenc esztendő óta minden év farsangjának kezdetén, ugyancsak nagy pompával és fénynyel rendezik meg a Magyar Bál-at február 6-án este a Fehér Kereszt-szálló összes termeiben, hogy feledve a hétköznapi minden buját-bajját, ünnepi virágot tüzzünk a szíveink fölé.

Talán sohasem volt nagyobb szükség reá, hogy újra megfűroszthessük lelkeinket az együvé tartozás erőadó, csillogó hangulat-világában, amit évről-évre a Magyar Bál intézménye az arad-i és arad-megyei magyarság nagy családja számára oly bensőséges módon jelent és megújulhassunk felnövő ifju nemzedékeinknek a bálteremben felvonuló, szívmelegítő látványán és magunk is új kedvet merítsünk a derűs arcok ifjító, varázserejű mosolyából. Ezért kell figyelniük a bál rendezőség szorgoskodásaira, a toborzónak máris felcsendülő hangjaira, mely szépséges hívogató-szavakkal tárja ki az 1937. évi Magyar Bál termeinek nagykapuját.

Február hó 6-án, — jegyezzük fel hűségesen, szeretettel szívünkben ezt a dátumot — bizonyos, hogy Arad és a megye magyarsága újra felvonul a nagy családi találkozóra és eljön közénk mindenki más is, akit csak odavonn a lelke, akik az idők folyamán a maguk kendőzetlen természetességében tanulták meg ismerni és tisztelni a munkás, szorgalmas, igaz-szívű magyart. Amint az év háromszázhatvanöt napján valamennyien egyek vagyunk a munkában, úgy egyek leszünk a vidámság estéjének örömteli ragyogásában is, hogy az 1937. évi Magyar Bál is újra olyan segélyforrásnak bizonyulhasson, amely a nélkülözök homlokáról simítja el mások mosolyának varázslatával a sötétlő gondfellegeket.

Farsangi tanácsadó

Kurta az idény a farsang: mindössze február 10-ig tart. Aki ki akarja magát mulatni, iparkodnia kell. Meg akarjuk könnyíteni a bálrendező urak amúgy is sok munkáját, amikor összeállítottuk, hogy melyik bálon milyen nótával kezdjék a táncot. Azt hisszük, hogy lényegpótló munkát végzünk ezzel. Tehát foglalkozás szerint:

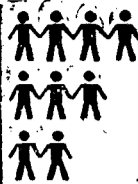
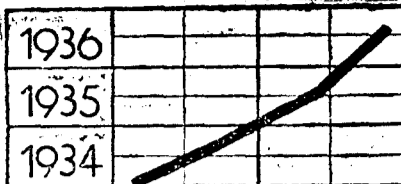
- A jogászbálon: „Nem ütök a jogászt agyon”.
- Az állatorvosok bálján: „Nagy a feje, busuljon a ló”, „Nem akar az ökörcsorda legelni”.
- A vasutasok bálján még mindig a régi nóta járja: „Megy a gőzös, megy a gőzös...”
- A pékek bálján: „Kerek ez a zsemlye, sok lér a zsembem...”
- A szabók ezt huzzák: „Édesanyám, kedves anyám, csak az a kérésem: extraruhát, extraruhát csináltasson nekem...”
- A kalaposok dala ez legyen: „Pántlikás kalapom fudogálja a szél”.
- A fodrászoké: „Göndör hajam rövidre, göndör hajam rövidre van levágva”.
- A tüzoltó- és mentőbálon: „Ég a kunyhó, ropog a nád”.
- Az antialkoholisták bálján: „Löre, löre, de savanyu löre”.
- A malmosok bálján: „Áll a malom, áll a vitorlája”.
- A gabonások bálján: „Ritka buza, ritka buza, ritka rozsa”.
- A kofák bálján: „Piros alma csüng az ágon”.
- A kertészekén: „Kerek a káposzta, csipkés a leve”.
- A bőrdücsök: „Bőrtárcámnak bőrből van a fele”.
- Az éptészek bálján: „Düjön össze ez a vendégfogadó”.
- A detektívek: „Nini, nini, mi mozog a zöldleveles bokorban”.
- A vámhivatalnokok kesernyén huzassák, hogy: „Hej! mi van a kötődben menyecske?”
- A diákkisasszonyok: „Asszony, asszony, az akarok lenni!”
- A purim bálon két zenekar huzza, hogy: „Hej zsidó lány, zsidó lány!”
- Az újságíró bálon: „Kis kacsa fürdik fekete tóban...”

Alexandrette

Háborus ürügy szép számmal van ma. Semmi szükség újabbakra. Mégis, amilyen groteszk fintoiba torzul koronként a világtörténelem arca, könnyen lehetséges, hogy éppen egy egészen jelentéktelen, alig ismert viszáyból lehet komoly háborus veszedelem. Ilyenek szép számmal teremnek most és ilyen az „antiochiai szandzsák” ügye is, amely a szó szoros értelmében előrántott incidens. Az új török állam másfél évtizeden át a „fététel nélküli béke” hívének vallotta magát. Első lépése, amellyel bucsut vett ettől a gyanus pacifizmustól, a Dardanellák felfegyverzésének a kérdése volt. A tulzott nyomattal hangsúlyozott békevággy éppen Törökország részéről mindenkor lélektani probléma volt. Akadtak, akik a sok évszázados küzdelem reakciójaként magyarázták, sokkal valószínűbb volt azonban, hogy Törökországnak „szüksége van” a békére, amelyet minden áron hajlandó volt megőrizni.

Szíria a közelvelet Macedóniája. Kevert lakosságának heves, nyugtalan vérmérséklete, következetlen politikai magatartása a történelem számára még sok forró nappal fenyeget. Ennek az átmeneti területnek a tragédiája, hogy nem alakult ki rajta egységes eszme, amely többségre juthatott volna. Szíria világárápított nagy gondolatokat, többek között a kereszténység eszméjét, ő maga azonban megmaradt továbbra is nagyhatalmi ütközőterületnek. A mai Szíriában éppúgy vannak keresztény vallású arab nacionalisták, mint mohamedán kommunisták, a pánizlám hívők késhegyig szembenállnak a szíriai köztársaságokkal és gruz maroniták harcolnak az örömsény egyház híveivel. Szíria, a szeretet bölcsője ma a gyűlölet ezer válfajának hordozója. Francia mandátumterület, de az angolok is szerették volna megszerezni és az olasz hódítási vágy sem mondott le róla. A hiba ott történt, hogy a mai francia rezsim tanujelét akarta adni felvilágosodottságának gyarmatpolitikájában is és ezt a liberálizmust éppen Szíriában kezdte, amelynek teljes önállóságot adott. Ezzel az alexandrettei és antiochiai vilájetek török kisebbséget kiszolgáltatták a szíriai nacionalisták gyűlöletének. Sokkal inkább adhatott volna autonómiát Franciaország a szudáni tányérjuk negereknek, mint Szíriának, amelynek lakossága csak a gyűlöletre érett meg, de nem az önállóságra. A szíriai csendőrök sortüzet adtak a békés török lakosságra és a helyszínen maradt halottak és sebesültek ürügyet szolgáltatottak Törökországnak arra, hogy előrángassa „Antájkie” és „Iszkenderiut” ügyét, ahogyan az ókori Antiochia és a keresztesháborúk idején alapított Alexandrette nevét eltörökösítették.

A mai viszonyok között egy teljesen önálló érdekszférától mentes Szíria elképzeletlen. Ezt jól tudja Törökország és talán inkább ez a magyarázata agresszív fellépésének. A török diplomácia attól tart, hogy közös megegyezéssel a szíriai mandátumjogot átjutatják Olaszország birtokába, vagy pedig egy háborus zavar esetén az olaszok erőszakkal birtokukba veszik azt. A török álláspont az, hogy Antiochiát, valamint Alexandrette kikötővárost függetlenítsék Szíriától. Alig vitás, hogy ennek a török lakosságú független területnek a „függetlensége” Törökország szomszédságában hasonlós voltna Danzig mai „autonómiajához”. Franciaország ennek teljes mértékben tudatában van, ezenkívül pedig a köztársaság presztízse is kockán forog. Franciaország ma kétségtelenül nehéz külpolitikai kérdések megoldása előtt áll és a spanyol kérdés, valamint a stressai front idegtépő problémái közepette nem volt időmos a szíriai török kisebbség kérdésének a felszínredobása. A „köztársaság” azonban, amely az utóbbi időben bámulatra méltó önuralomról és hidegvérről tesz tanúságot, előreláthatólag itt is megtalálja a kivetető utat, anélkül, hogy ez a francia gloire csorbításával járna. Kétségtelen, hogy az elintézetlen problémák eggyel ismét gyarapodtak és mint valamikor régen a pestis, úgy terjed most félcimetes árnyként a Földközi-tenger partjai mentén a gázálarcos, aknavetős új veszedelem.



még észrevenni!

Alig lehet ugyan

de mégis az egész világon mindinkább javul a helyzet. Még egy kis türelem és kitartás és mi is tapasztalni fogjuk. Majd újból lesznek munkaalkalmak és keresési lehetőségek. Akkor majd jó erőben kell, hogy legyen az ember. Táplálkozzék tehát! Ön is jól, igyék minél gyakrabban tejeskávát, melyet Kathreiner malátakávéből, és Valódi Franck-ból készít. Az erőt ad és tényleg olcsó.

Kathreiner és Franck
éppen a mai nehéz időkben ajánlatos!

Arad-i vonatkozású, félévszázados dráma titkát vetette ki a szeszélyes tenger

— Mi történt Airikában Lányi Péterrel az elmúlt század végén? —
„Kegyetlenül kinoznak, mentsetek meg..!”

Berlinből jelentik: A hamburgi tenger-tanulmányozási intézethez az utóbbi három hónap alatt több mint háromszáz palacküzenet érkezett, amelyeket annak idején a tengeráramlások tanulmányozása végett vetettek a tengerbe. A palacküzenet manapság csak tudományos célokat szolgál. Évekkel ezelőtt rendszeres gyűjtés indult meg és a legkülönfélébb feljegyzések kerülnek így a berlini muzeumba, amely feljegyzésekből és a hajótöröttek utolsó segélykiáltásaiból a katasztrófa körülményeire következtethetünk.

Mert hiszen nem minden esetben voltak szemtanúk a zátonyra futott hajó süllyedése pillanatában.

Nem érdektelen az a palack-üzenet, — amit most vetett partra a tenger. Alig olvas-

ember volt és egyik napon ellopta a benszülöttek fétisét.

Ezzel a saját életét tette kockára. Magára zudította a benszülöttek kegyetlen dühét. Aki a fétist ellopja, annak meg kell halnia. Lányit tehát — most már a vad benszülöttek — újból halálra ítélték. Az ítélet végrehajtása előtt kegyetlenül megkinozhatták, mert az egykori gyilkos katona üzenetében többek között ezeket írja:

— Kegyetlenül kinoznak engem. Már halálosan beteg vagyok. Segítsetek nekem, szabadítsatok ki engem. Levelemet 1887-ben írom, melyik napon azt nem tudom. Fejem fölött egy börtömlő csüng, benne az óriáskigyó, mely hőhérom lesz. Istenem segíts meg engem, engedd, hogy ez az üzenet egy tengeri hajó kapitánya elé kerülhessen. Ő biztosan kiszabadítana engem. Ég áldja a jószívű embereket.

Lányi Péternek ez volt az utolsó életjele.



ható el a kusza magyar írás, amit az évszám szerint ötven évvel ezelőtt írt egy magyar fegyenc: Lányi Péter, aki bajbajutásakor az afrikai partokon indította utnak azt a zöldüvegű palackot, benne az üzenettel, amelyből kihallatszik, most ötven év után is, a haláraitelt ember segélykiáltása.

Lányi Péter 1856-ban született Arad-on és nem tudni miért, önként jelentkezett az idegen légiónál. Lányi éveket töltött itt, a hosszú bőbeszédű üzenetéből kiderült az is, hogy egy nő miatt megölte egyik fölöttes tisztjét. Az idegen légio magyarját törvény elé állították s halálra ítélték. Lányi egy óvatlan pillanatban megszökött a börtönből és hónapokon át bujkált Afrika őserdeiben. Az erős fizikumu férfi megküzdött az éghajlat minden veszélyével. Az erdőben tanyázó vadállatok is elkerülték és így bujdosása idején egyik napon a benszülöttek nyilhegye elé került. A vadak megkegyelmeztek neki. Lányi — úgy látszik — kissé hosszú uju

Mozisok kardpárbaja Budapesten

Budapestről jelentik: Véres kardpárbaj folyt le tegnap délután a Santelli-vivóteremben, ahol a budapesti mozitársadalom két ismert tagja állott egymással szemben: Guttman Károly, a Metro-filmgyár budapesti központjának igazgatója és Léderer Sándor, a City-mozgó igazgatója. A párbaj előzménye üzleti természetű összeszólalkozás volt. A ségédék elég súlyos feltételű kardpárbajban állapodtak meg, ez zajlott le tegnap délután.

A vivóteremben a felek igen hevesen csaptak össze, a harmadik menet után azonban az ugyancsak mozi vezetősegéd, Verő Sándor, a Corvin-mozgó igazgatója beszüntette a párbajt, mert mindketten megsebesültek. Léderer Guttmannak a kezét vágta át, míg Guttmann őt a homlokán sebesítette meg elég súlyosan. A párbaj résztvevőit dr. Gombos vivóbajnokorvos részesítette első segélyben, majd mindkettőjüket lakásukra szállították. A felek a párbaj után kibékültek.

A. SAMSON
uri divat szabóságában
Arad, Str. Alexandrii
Báli idényre
frakkok, szmókingok
a legutolsó divat szerint, legszebb
kivitelben készülnek
- Allandó szövetraktár. 6115

Február 13. AMEFA-bál a DACIA összes termeiben

HIREK

Juszticiomord

— Miért ölték meg a férjemet, miért rabolták el gyermekeimtől atyjukat? Ki fogja önöknek megbocsátani ezt a jóvátehetetlen bűnt?

Ezt kiáltotta Hauptmann Bruno özvegye Sam Stanley, New-York állam főügyészének, amikor tudomására hozták, hogy kivégzett férje ügyében újra nyomozást indítanak és lehetséges, hogy a vizsgálat új adatai alapján rehabilitálni fogják.

A Lindbergh-bébi elrablásának és meggyilkolásának ügye ezzel egy újabb fejezetéhez érkezett. Hónapokon át folyt a harc Hauptmann Bruno életéért, az egész amerikai kontinens bekapcsolódott a hatalmas bűnpörbe és milliók vitakoztak azon a problémán, amely heteken keresztül foglalkoztatta az esküdteket: bűnös-e Hauptmann Bruno a világhírű Óceánrepülő gyermekének elrablásában vagy sem? A verdikt az volt: bűnös. És akkor újból megindult a küzdelem. Hónapokon keresztül vitáztak az ítélet megerősítésén, a kegyelem lehetőségén és a Hauptmann ártatlansága kiderítése érdekében alakult komitédollárok százait költötte, hogy megakadályozza a halálraítelt kivégzését. Amely körülbelül egy évvel ezelőtt mégis bekövetkezett. Lindbergh, Amerika hőse pedig elmenekült hazájából, melyet oly hűségesen szolgált. Londonban telepedett le, ahol az eltelt idő talán meggyógyította a fájó sebeket, talán elszűnt az apai bánatot... Mindez most ismét felszakadt. És egy hatalmas kontinensen újra azon vitakoznak az emberek: bűnös volt-e Hauptmann Bruno...

Az özvegy Páris leghíresebb fogását, Moro Giacerry mestert bízta meg az uratelvével per megindításával. Újból szenzációk repülnek világra az amerikai újságlepedők hasábjairól, az amerikai rádió mikrofonjából... egy halott ember becsületéért indult meg a küzdelem...

Hauptmann Bruno pedig már egy éve porlad az amerikai humuszban. Ha rehabilitálják is, a feleségének férjét a gyermekeknek atyjukat visszaadni többé — még az amerikai igazságszolgáltatás sem tudja...

Soha hathatósabb vádbeszéd a halálbüntetés ellen el nem hangzott, mint Hauptmann Bruno özvegyének keserű kifakadása. A hetedik parancsot nemcsak a szimpia emberekre, hanem törvényhozókra is vonatkozik... az ember nem vehet el olyasmít mástól, amit soha többé vissza nem adhat... Ha nincs halálbüntetés, Hauptmann Brunonak nemcsak a becsületét adhatnák vissza... Ez a sirhantra hulló utólagos beismerése a bírói tévedésnek egyszersmind beismerése annak is, hogy a halálbüntetés alkalmazása az igazságszolgáltatásban eltévlyedés az igazság elvétől. Mert ha a bírói székben tudósok is ülnének, ők is emberek csupán, akik nem olvashatnak a lelkekben, akik tévedhetnek, mert ez közös emberi gyarlóság...

Most új szenzációra készül az óceántuli kontinens mindig szenzációraéhes népe. Újságírók, fotóriporterek, filmezők állnak készen, a telefon berreg, a rádió hangszórója harsog, a rotációsok milliószámra ontják a lapokat — s egy gyászruhás özvegy, apátlan árvaival jelenik meg a zsúfolt tárgyalóteremben és vádlón kiáltja a néptörvény-szék felé: Juszticiomord!... (—ros!)

— A Rador időjárásjelentése. Az ország északi részében változó felhőzet, Délen és keleten erős-bűdű szél. A hőmérséklet csökken. Predeal-on 23 centiméteres hóréteg van, Sinaia-ban a hó elolvadt.

— Elmarad Julianna holland trónörökös és férjének ausztriai nászútja. Innsbruckból jelentik: A holland trónörökös pár az eredeti tervtől eltérően nem utazik az ausztriai Igls-be, mert Bernhard herceg édesanyjának az egészségi állapota az utóbbi napokban erősen rosszabbodott. A hercegnő az egyik berlini szanatóriumban fekszik és betegségére való tekintettel fia és menyje lemondott az ausztriai útról.

— Beiktatták az új légügyi minisztert, București-ből jelentik: Tegnap délelőtt iktatták be a légügyi és tengerészeti miniszteriumban Radu Irimescu-t. Caranfil volt légügyi miniszter ez alkalommal bucsút vett munkatársaitól, majd pedig az új miniszter átvette hivatalát.

— Prefektusi értekezlet București-ben. București-ből jelentik: A belügyminisztérium elhatározta, hogy a jövő hónap folyamán értekezletre hívja össze a fővárosba az ország valamennyi prefektusát.

Utazó

aki kötöttáruban egész Ardennt látogatja, lehetőleg harisnya vagy rövidáru mellékcikket keres.

Érdeklődő üzemek címeit Rudolf Mosse hirdetőiroda továbbítja.

— Lemondott Slavescu a Banca Națională adminisztrátori tisztjéről. București-ből jelentik: Victor Slavescu, a Creditul Industrial vezérigazgatóját és a nagyiparosok szövetségének elnökét a Banca Națională részvényesei még a múlt év februárjában adminisztrátorra választották. A napokban Slavescu bejelentette, hogy lemond a Banca Națională adminisztrátori tisztjéről. A megüresedett tisztiségre, mint hírlik, többen kandidálnak, így Mihail Negura szövetkezeti miniszter és Christu Simionescu, pénzügyminiszteri főtitkár és a Banca Națională jelenlegi cenzora.

Már tizedik napja bucsuzik az ó-évtől egy olmtüzi férfi

Olmützből jelentik: Az olmtüzi rendőrségen tegnap megjelent egy kétségbeesett fiatalasszony és előadta, hogy férje még Szilveszter napján elment hazulról és mai napig nem tért vissza. Közölte egyúttal magánnyomozásának eredményét, amely szerint férje 4000 koronát vett ki a bankból, Szilveszter éjjelen mulatni kezdett és azóta még folyton szilveszterezik barátai körében. Mulatozásainak színhelyét mindig csak a következő napon tudja meg, mert a mulatók tulajdonosai összejárásnak férjével és nem hajlandók elárulni őt. Az asszony razzlát kért a rendőrségtől, mert csak így reméli, hogy férjét sikerül „egy évi” távollét után hazavezetni.

Bérczy Ilonánál (Bul. Regele Ferdinand 6. szám, I. em.) hetven és csütörtökön új kezdő, kedden és pénteken új haladó colonok! Erdeklődni Duca-u. 13. sz. a. Január 16-án, szombaton jellemez-est! 372

— Windsor Edward herceg a Semmeringen-Bécsből jelentik: Windsor Edward herceg ma az enzesfeldi Rothschild-kastélyból a Semmeringre utazott, ahol az egyik szállodában megreggelizett, majd pedig osztrák ski-oktatójával kirándulásra indult.

— STATARIUM KRAKKÓBAN. Varsóból jelentik: Krakóban statariumot rendeltek el. Mindazokat, akik a rendelet megjelenése után az állam közrendje és a közbiztonság ellen bűncselekményt követnek el, rögtönítélő bíróság elé állítják és ezeket halálra fogják ítélni. A rendelkezést a baloldali elemek legutóbbi aknauunkáia miatti nyugtalanságok következtében hozták.

Régi család



Az ur: Asszonyom, ha én kegyédnek valamennyi ösöm elsorolnám, csillagászati szám jönne ki belőle...!

A hölgy: Ugy...? Hány nullával...??

TÖRJE A FEJÉT!

12.) A csodabogyók

A „soka-duma” törzsnek van egy erdeje, a melyben egy szép nagy bokron csodálatos boggyók teremnek. Valamennyien egyenlő nagyságú és alakra is teljesen egyformák, de egyes boggyók feketék, mások pirosak. Izük kitűnő, teljesen ártalmatlanok és a „soka-dumák” szerint csodálatos erő rejlik bennük, mely mindenkit elvezet az igazsághoz. A boggyó neve: „holazolló”.

Történt egyszer, hogy a „soka-duma” törzs elvezet az igazsághoz. A boggyó neve: „holadumát” elpusztított a harc folyamán. A „soka-duma” törzs főnökének leánya beleszeretett a fiuba, de hiába kért számára kegyelmet. Végre a törzs varázslójának közbenjárására elhatározták, hogy az ünnepélyen, amikor a foglyokat feláldozzák bálványuknak, „Sö-Té-Tagynak”, egy áldozati edénybe egy piros és egy fekete „holazolló”-bogyót tesznek. A fiúnak bekötött szemmel ki kell egyet húznia. Ha a pirosat húzza, ez azt jelenti, hogy „Sö-Té-Tagy” lemond az áldozatról, ha a feketét húzza, meg kell halnia.

Egy „soka-duma” harcos, aki szerelmes volt a leányba, megvesztegette a varázslót, hogy két fekete golyót tegyen az áldozati edénybe. Ezt megtudta a leány és elmondta a fogolynak, aki rövid gondolkodás után így szólt:

— Akkor meg vagyok mentve. A varázsló nem árulhatja el a csalást, mert a felbőszült nép felkoncolná s így biztosan megmenekülök.

Igy is lett.

Mit tett a fia, hogy a vörös boggyó megmentse?

Megoldása az Aradi Közlöny január 14-iki számában.

???

„Törje a fejét”-feladványaink MEGFEJTÉSEI:

9. 524.287 ember, tehát több mint félmillió tudta meg az esetet.

— Kariát törte Kóbor Tamás, a neves magyar író. Budapestről jelentik: Súlyos baleset érte ma Kóbor Tamást, a kiváló író. Kóbor a Lenkeyuccában leszállt egy villamosról, elcsuszott és előre esett, úgy, hogy balkariát eltörte.

Szakma-átesoportosítás Kerpelnél
folyán csaknem az összes cikkekből olvasd az árák

— Áresés a bucurești-i fekete-tőzsdén. București-ből jelentik: Az utóbbi időben az export nagy lendületet vett és így sokkal nagyobb devizakészlet áll a Banca Națională rendelkezésére, mint az ünnepek előtt. A kereskedők devizakérelmeit és a tranzfer-kérvényeket a legnagyobb gyorsasággal intézik el. A külföldi devizák és valuták szaporodása következtében a fekete tőzsdén is érezteti hatását, amennyiben a francia frankot 8.65-tel, svájci frankot 41-el, a dollárt 183-al és a csehekronát 5.90-el adták.

— Az agy és a grincvelő megbetegedéseinél a régbevált természetes „Ferenc József” keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — az emész-tőcsatornát alaposan kitisztítja, a bélműködést elősegíti, a gyomormérsztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Az orvosok ajánlják.

— Trockij Mexikóba érkezett. Tampicoból (Mexikó) jelentik: Trockij ma ideérkezett.

— Újból letartóztatták Calatorescut. București-ből jelentik: Mint ismeretes, a tranzfercsalási bűnügyből kifolyólag letartóztatásban lévő Calatorescu volt rendőrkezesért feltételeken szabadlábra helyezték. Cancicov ad interim igazságügyi miniszter most a szabadlábrahelyezést megsemmisítette azzal, hogy a határozatnál nem vették tekintetbe a törvény előírásait. A határozat következményeképpen Calatorescut tegnap ismét letartóztatták és a vacaresti-i börtönbe szállították.

Az Arad-i Közlöny karácsonyi rejtvenypályázatának eredménye

Karácsonyi rejtvenypályázatunk ezidén még az előző években megmutatózó hatalmas érdeklődést is felülmulat. Nemcsak mennyiségében — 762 pályázat érkezett be — de minőség szempontjából is felülmulat minden várakozást. A pályázók gondos igyekezetének eredményeként a fődíjakért nem kevesebb mint 23 pályázó ért el azonos számú pontot, így sorsolásra kellett bízunk ki milyen nyereményhez jusson. Ugyan-ly — bár eredményeink számát az előre megálla-pított 35-ről 42-re emeltük fel — sokan igen jó megie-jtésük dacára, ezuttal nem juthattak nyereményhez, így meg kell elégedniök annak a szórakozásnak örö-mével, melyet rejtvényeink közlésével nyújtottunk.

A megjelölt sorsolás eredménye a következő:

1. Hatszemélyes csiszolt „Moser“ ilkkörös service, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte NYÁRY ANIKÓ.
2. Modern stílusú, márványbafozlalt díszóra, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte JOLÁNKAYNÉ Mária
3. Hatszemélyes valódi aranyozású „Royal Epiaz“ márkás porcellán feketekávés készlet, az Aradi Köz-löny ajándéka, nyerte REINHART ERZSÉBET.
4. Hat darab fényképes levelezőlap Sándor Jenő fényképészeti szalonból, nyerte JÁGER SACI.
5. Az Aradi Közlöny egy hónapig ingyen, nyerte SZEREDY GYULA.
6. Egy üveg finom kölnivíz a D'or illatszertárból, nyerte WINKLER TRUDE.
7. Három darab finom női zsebkezdő Ruttkay és F. fehérnemű-áruházból, nyerte HERZOG TIBORNÉ
8. Az Aradi Közlöny egy hónapig ingyen, nyerte GRÖB JENŐNÉ.
9. Egy üveg finom kölni víz, a City drogeriából, nyerte ECKSTEIN VERA.
10. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte SZÉLL MARIKA.
11. Egy cserép gyönyörű virág, Weill Alajos virág-bázából, nyerte KERESZTES ARZENNÉ.
12. Ötven darab névjegy Lelkovits papír- és könyv kereskedésből, nyerte LÚCS ÁKOS.
13. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte TELLMANN ANDORNÉ.
14. Egy pár finom női harisnya, Bársony áruhá-zból, nyerte MOLD Mária.
15. Az Aradi Közlöny egy hónapig ingyen, nyerte ÉBER KÉROLY.
16. Egy művészi kivitelű modern hamnyomó, Matuz András iparművéstől, nyerte RADÓ ADOLF.
17. Egy üveg finom kölnivíz, Dr. Áron „Mercedes“ parfümeriájából, nyerte MITYKONÉ, SZENTGYÖRGYI PIROSKA.
18. Egy selyem díszsebkendő Bakács Béla kézi-munka szalonjából, nyerte STERN MÁRK.
19. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte CZÁRÁN MAGDA.
20. Egy szép tiszti óralánc Buschl Emil óras- és ékszerésztől, nyerte IJI. BOHN KÁROLY.
21. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte KAPCSÁNDI MANCI.
22. Egy gyönyörű estélyi virág vagy virágzsabó, az „Ili“ kalapszalonból, nyerte RUTIKAY Mária.
23. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte KENÉZ JÁNOS.
24. Egy divatos díszbroche, Strasser divatáruhá-zból, nyerte MÜLLER BŐZSIKE.
25. Az Aradi Közlöny egy hónapig ingyen, nyerte HABERÉGER GYÖRGYNÉ.
26. Egy díszborotváló készülék, Gárdonyi szaklát-szerésztől, nyerte RISZDORFER GYULA.
27. Egy cserép gyönyörű virág Scharm Mária vi-rágházából, nyerte DOMÁNY SÁTA.
28. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte KRAJCSOVITS JÁNOS.
29. Három darab finom női zsebkezdő, Szmutny divatáruhá-zából, nyerte BUZÁS PÁLNÉ.
30. Az Aradi Közlöny egy hónapig ingyen, nyerte KERÉNYI BŐZSIKE.
31. Egy divatos férfi nyakkendő, Apponyi Testvé-rek divatáruhá-zából, nyerte SZILASSY ISTVÁN.
32. Egy selyem díszsebkendő Goldstein Lajos di-vatáruhá-zából, nyerte REICH JAKABNÉ.
33. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte SZMUTNY PÁLNÉ.
34. Egy divatos díszbroche, Strasser divatáruhá-zból, nyerte PÁLFY LILL.
35. Egy szép férfi nyakkendő, „Chic“ férfidivathá-zból, nyerte BZURA JÁNOS.
36. Egy villamos zseblámpa, Varga Testvérek elek-trotechnikai üzletéből, nyerte FARKAS SÁNDOR.
37. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte LÖWINGER ALBERTNÉ.
38. Egy hajvágás és borotválás, Jáger Tivadar fod-rászsalonjában, nyerte SATORIUS FERENC.



És más több a soknál!

Régi cső — rossz vétel — való-ságos merénylet az ember idegeire.

UJ TUNGSRAM CSŐ

kell rádiójába és

mindenki örömmel hallgatja.

Vásároljon Tungsram rádiócsövet osakis eredeti csomagolásban.

Magánfeleknek és viszonteladóknak legolcsóbb árakon:

SZABÓ ALBERT

Arad, Bul. Regina Maria 20

CALINESCU timisoara-i táblai tanácsos lesz az arad-i esküdtszék elnöke

A bíróságok: Mandru Nicolae tanácselnök és Olariu E. segédbíró — Uj beosztás az arad-i járásbírószágon

Szombaton befejezték azokat az előkészü-leteket, amelyek a hétfőn déli egy órakor kez-dődő esküdtszéki ülészak miatt váltak szük-ségessé. Az emeleti esküdtszéki terem teljesen készen várja a hétfői napot, amikor ünnepélyes keretek között megnyitják az ülészakot. Most döntés történt az esküdtszék elnökének tisztje felett, amely — mint ismeretes — táblai bírő feladata. A timisoara-i táblától megérkezett az értesítés Orezeanu Romu us törvényszéki fő-elnökhöz, hogy az arad-i esküdtszék elnökéül Calinescu Vasilie táblai tanácsost sorsolták ki. A tanácsban résztvevő két arad-i bírót is ki-sorsolták: Mandru Nicolae tanácselnök és

Olariu F. segédbíró lesznek az esküdtszék bírái.

Megtörtént egyébként az uj járásbírószági beosztások kiosorolását is, amely a következő lett:

Büntető járásbírószág: Ionescu Petre és Precup A.

Polgári bíróság: Murgescu Vasile, Mari-nescu M. és Olariu Aurel.

Kereskedelmi ügyek, konverzió, végrehaj-tás: Ciorapciu L.

Hagyatéki ügyek, lakásfelmondások: Su-lutiu Octavian.

Telekkönyv: Vasiliu.

A munkabírószágnál megmaradt Creanga elnök és Efrimescu bírő.

Lindbergh nem ellenzi Hauptmann pörenek felújítását

„Miért gyilkoltalak meg a férjemet?“ — kérdezte rádióbeszédében a kivégzett Hauptmann felesége. — Megkezdődik a pör újrafelvételi tárgyalása

New Yorkból jelentik: A Lindbergh ez-redes gyermekének elrablásával vádolt és ezért villamosszéken kivégzett Hauptmann Bruno feleségét táviratilag értesítették, hogy férjének pere újrafelvételre kerül.

Mint ismeretes, röviddel ezelőtt egy ház-ban megtalálták a Lindbergh ezredes által vált-ságdíj fejében felajánlott bankjegyek egy részét és ebből odakövetkeztettek, hogy

nem Hauptmann volt a tettes, vagy legalább is nem volt a főtettes.

Hauptmannénak az a szándéka, hogy Pá-risba utazik, ahol összekötetésbe akar lépni Moro Giafferry-vel, a világhírű ügyvéddel, aki azt a kívánságát fejezte ki, hogy részt óhajtana venni a Lindbergh bébi ügyének tisztázásában.

Amerikában közvetlenül Hauptmann ki-végzése után megalakult a „Hauptmann reha-bilitását előmozdító liga“. Moro Giafferry ki-

jelentette, hogy nem hisz Hauptmann bűnössé-gében és a liga tagjainak sorába lép.

A newyorki újságok első oldalukon óriási szenzációként közlik azt a beszélgetést, amely Hauptmanné és Mc. Mark vizsgálóbíró között zajlott le. Ezt a kihallgatást még a newyorki rádióállomás is közvetítette és az amerikaiakat mélyszégesen megrendítette Hauptmanné két-ségeessétt kitérése:

— Miért ölték meg a férjemet? Miért rabolták el gyermekem apját? Ki fogja önök-nek megbocsájtani ezt a bűnt?

Sam Stanley, a newyorki főügyész tegnap kihallgatáson jelent meg az igazságügyminisz-ternél, akivel a Hauptmann-per újrafelvételé-nek kérdését beszélte meg. Közvetlenül ezután a főügyész telefonbeszélgetést folytatott a Lon-donban tartózkodó Lindbergh ezredessel, aki kijelentette, hogy nincs ellene a per újrafelvé-telének.

39. Egy pár finom férfi zokni Bársony áruhá-zból, nyerte LOSONCZY ZOLTÁN.

40. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte D. A. CLUJ.

41. Az Aradi Közlöny egy hónapig ingyen, nyerte F. JULIA, ORADEA.

42. Egy kötet modern regény, az Aradi Közlöny ajándéka, nyerte „FOGADÁS“ JELIGE DRASOV.

Kérjük az utóbbi három nyertest, hogy pontos ki-

müket mielőbb közöljék, annál is inkább, mivel más-ként nyereményeket hozzájuk eljuttatni nem tudjuk.

Videki nyertesek ajándékait postán, illetve kihor-dónk útján küldjük el, helybelli nyerteseket pedig kérjük, hogy nyereményeik illetve azok utalványainak átvétele céljából, L. hó 11-én, hétfőn reggel 9 órá-tól kezdve 14-én délután 6 óráig okvetlen látogassanak el főkladóhivatalunkba annál is inkább mivel a aatarió-csi nem áll módunkban azokat kiszolgáltatni.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Sok millió lei értékű vadat exportálnak Arad-megyéből

Arad környékén az idén szokatlanul sok vadat lőttek, de a tavalyinál jóval kevesebb prémes bőr került az arad-i kereskedőkhöz — Egy bucaresti-i nagy exportvállalat vásárolja össze a vadászati zsákmányok legnagyobb részét

Az arad-i és arad-megyei egyes vadászati társaságok vezetőtagjaitól szerzett adatok szerint a mostani évadban szokatlanul nagy eredményei vannak a vadászatoknak Arad-megyében és környékén. Tudvalevőleg már az utóbbi hónapokban is többször rendeztek udvari vadászatokot a híres chişineu-criş-i ritka vadakban is gazdag erdőségeken és rendkívül sok vad került terítékre. Arad-megyében vadászterületei és kertjei tele vannak értékes vadakkal, amelyeknek nemcsak a húsát, hanem prémjét, bőrét is jó áron lehet értékesíteni. A vármegyében most is gyakran rendeznek vadászatokot, amelyek között nagy hírűk van pl. a sávársini-aknak, mert az ottani sokévszázados, többmillió lei költséggel fenntartott vadaskertekben rendkívül sok szarvas, őz, vaddisznó és szárnyas vad található.

Az ott rendezett vadászatokra még Angliából is eljönnek a világszerte ismert, dús-gazdag, magasrangú személyiségek. Némelyik vadászaton annyira vaddisznót ejtenek el, hogy az összes községek szegényebb lakói is napokig dušan élnek belőle. Értesülésünk szerint gyakran előfordul, hogy az előkelő vadászokat megvendégelő nagybirtokosok ingyen engedik át a zsákmányt a lakosságnak és csupán a huskimérésért számítanak fel kilogrammonként néhány leit azok a szakiparosok, akik ezt a munkát végzik.

A háború előtt is híres nagy vadászatok voltak az Arad-hoz közellevő erdőségeken, sok uralkodó és trónörökös is áldozott itt sportszenvedélyének. A nagyértékű vadak egy részét egy, már megszűnt arad-i főtéri kereskedő-cég szálaltotta a külföldre és a tulajdonos kijelentése szerint egy-egy szezonban harmincezer aranykoronát (mai számítás szerint kb. másfél millió leit) is keresett az üzletén évente. De a háború előtt a legtöbb vadat az osztrák nemzetközi vállalatok kapták meg és horribilis összeget szereztek évente ennek üzleti forgalmán.

Az idei erős vadászati szezon üzleti eredményei iránt érdeklődött az Arad-i Közlöny az egyik ismert nyersbőrkereskedő-cégnél, ahol

egy informáltak bennünket, hogy most általában kevesebb bőr kerül az arad-i nyersbőr-angros-üzletek telepeire, mint tavaly. Nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is gyöngébbnek látszik most az eredmény a múlt esztendeivel összehasonlítva.

Hogy mi lehet ennek az oka — ennek megállapítása céljából több jóhirű arad-i szakmabeli céghez fordultunk és megkérdeztük, hogy hová kerülnek az Arad-megyében elejtett, sokmillió értéket képviselő prémes vadbőrök és általában a vadásztszákmanysok. Azt a választ kaptuk, hogy a legnagyobb vevő most is az egyik bucaresti-i vadászati kereskedelmi cég, amely külön megbizottakat küld minden jelentősebb vadászatra és ott megveszik az értékes vadakat, sőt gyakran előre is lekötik az egész zsákmányt. Az említett vállalat (Danubia) például az e hó 10-én, vasárnap Arad-megyében tartandó igen nagy vadászatra is leküldi képviselőit és a vadakat egyenesen innen importálja a külföldre; legtöbbet szállítanak Franciaországba.

Végül megemlítjük, hogy a vadak értékesítésének kérdése most erősen foglalkoztatja a szomszédos országok kereskedelmi fórumait is. Például Magyarországon a kereskedelmi miniszteriumban és a külkereskedelmi hivatalban az érdeklő kereskedők és vadászati társaságok vezetőinek bevonásával szakértői köztestület volt tegnap és kimondták, hogy nyersbőrkereskedők kötelesek nyulbőrkészleteiket eladásra felkínálni a kalapgyáraknak és kalap-nagyiparosoknak. Ha ezek nem akarnak átvenni a felkínált áron a teljes nyulbőrkészletet, úgy a nyersbőrkereskedők a külföldre szállíthatják a nyulbőröket. A kereskedők által felkínálandó árak azonban egyeznie kell a világpiacitási árakkal. A nyersbőrkereskedők devizában garanciát kötelesek a Nemzeti Banknál letenni azért, hogy tényleg csak olyan árat kérnek a nyulbőrért, amilyent a külföldön kaphatnának. Egyébként a kalapgyárosok felhatalmazást kaptak arra, hogy a nyersbőrkereskedők által külföldre szállítandó szőrmes bőröket szigorúan ellenőrizzék, nehogy esetleg elrejtett készleteket is exportáljanak más országokba.

Négy százötven millió leit költ az állam új utak építésére, a kikötők felszerelésének modernizálására és három új nagy gőzhajó beszerzésére

Bucuresti-ből jelentik: Mint emlékeztetés, a kormány a múlt év elején elhatározta, hogy az összes fontosabb belföldi és nemzetközi utvonalaikat teljesen kiépíteti, hogy a legnagyobb nyugateurópai és balkáni országok fővárosaival megkönyvisse a közlekedést. De nemcsak új utak építését, hanem a régiök modernizálását is tervezi a minisztertanács és e célból több száz millió lei felhasználását helyezte kilátásba. Ezen az alapon a közlekedésügyi miniszterium elkészítette az utépítési programot, amelynek egy részét 1936-ban már végrehajtották.

A program másik részét a folyó évben valósítják meg és a Franasovici Richard közlekedésügyi minisztériumtól kapott megbízás alapján Traian Părvu mérnök, a közlekedésügyi miniszterium titkára elkészítette a legközelebb megvalósítandó pénzügyi terveket.

Nemcsak az utak építésére és fejlesztésére állította össze a költségvetést, hanem a legfontosabb kikötői munkálatokra is, a kikötők felszerelésének modernizálására, petroleum tankokra, gabonaszárító felszerelésekre és hasonló elsőrendű szükségletekre száz millió leit irányzott elő. Constanţa és Balcić kikötőiben végzendő új munkálatokkal együtt ez az összeg kb. 415 millió leit tesz ki.

Ki fogják építeni az ardeal-i Ilvamica—Vatradorne-i modern utvonalaikat is így e két nagyfontosságú országrészt kitűnő új uttal kapcsolják össze. Ehhez a munkához a nemzetvédelmi miniszterium is megfelelő munkacérről bocsájt a közlekedésügyi miniszterium rendelkezésére, mert hadászati szempontból is elsőrendű fontosságú a szóbanlévő új teljes rendbehozása. Ugy ezt, mint a többi utak modernizálásának munkálatait már márciusban megkezdik.

Turnuseverin—Orşova—Mehadia—Baia-Herculane-utszakasz építési munkáira 175 millió leit irányzott elő a közlekedésügyi miniszterium. 138 millió leit fordítanak a Constanţa—Mangolia-utvonatra s ugyancsak legközelebb megkezdik a Tiganeşti—Snagov-ut kiépítését is.

De nemcsak a fentemlített nagyszabású munkák elvégzésére tették meg az előkészületeket, hanem a hajózási utvonalaik és a hajóknak szolgáló területek modernizálására is megfelelő összegeket fordítanak.

Turnuseverin kikötőjének kibővítését is elhatározzák, továbbá a basarabia-i Ceatea-Alba—Balcić közötti közlekedés számára új gőzhajót fognak készíteni, de ezenkívül Dániában két nagy tengeri hajót rendelt meg a kormány a Constanţa—Egyiptom (Alexandria) közötti forgalom lebonyolítására.

Január
17.

Aradi Sütőiparosok Bálja

az Iparos Kulturházban. 361

= POSTACSOMAGOK A GYÜJTŐVAGONOKBAN. Bucuresti-ből jelentik: A CFR vezérigazgató-sága közzételemében közli, hogy a posta és vasút között létrejött megállapodás értelmében a postai vagonokban szállítható csomagok súlya 20 kg.-ig terjedhet. A csomagok felvételénél szem előtt kell tartani, hogy a posta saját vagonjaiban, vagy a posta számára rendelkezésre bocsájtott vagonokban kell szállítani, mert így tengelyenként és kg.-kint a postatarifát alkalmazzák. Ha azonban a postacsomagok szállítása a vasút tulajdonában levő vagonnal történik, úgy a vasuti tarifa az irányadó. A vasúti igazgatóság azért adta ki ezt a rendeletet, mert némelyik vasúti állomáson meglagadiák egyes csomagoknak a postai vagonokban való szállítását, azzal az indokolással, hogy azok súlya meghaladja a tíz kilót.

= Eladott arad-i ingatlanok. Molnár Sándor eladta a Str. Magureanu 19. számú 152 □-öles telkét 45.000 leit Welsch József és nejének. — Polonyi István és neje eladták a Str. Cuza Voda 46. számú házat 20.000 leiert Kurták Ellának. — Tuduta Irina eladta a Str. Daciilor 2. számú 103 □-öles telket 105.000 leiert Szücs László és nejének. — Váro Gyula és társai eladták a Str. Matasari 11. számú házat 105.000 leiert Nagy Ferencének. — Manea Ioan és neje eladták a Bittó-düllöbeli 1 hold 900 □-öles szántót 35.000 leiert Hetzer Antal és nejének. — Boray Gyula eladta a Str. Badea Cârţan 9. számú házat 87.000 leiert Stolea Józsefnek. — A Societatea Bancară Română Suc. Arad eladott a Str. A. Muresanu-ban egy 114 □-öles telket 135.000 leiert Bradin Aurel és nejének. — Bittner Józsefné eladta a Str. Spătăruţ Borcea 2-a számú házat 160.000 leiert Császár József és nejének. — Molnár Lajos és neje eladták a Rozer-düllöbeli 220 □-öles telket 20.000 leiert Rugea Todornak. — Martin Ioanné eladta a Str. Ioan Calvin 37. számú házat 170.000 leiert Papp Sinsianának. — Farkas Jenő eladott a Rozer-düllöben egy 176 □-öles telket 24.000 leiert Cucu Mihai és nejének. — Az Institutul de Credit si Pastrare al Comerciantilor din Arad eladott a Brinck-düllöben egy 128 □-öles telket 10.000 leiert Nyiri Sándor és nejének. — Precop Ioan és neje eladták a Str. Minervei 34. számú házat 230.000 leiert Király István és nejének. — Friedmann Ignác eladta a Str. Alexandru Gavra 15. számú ház fele jutalékát 18.500 leiert Lebovits Árminnak. — Badin Gheorghe és neje eladták a Rozer-düllöbeli 176 □-öles telket 18.500 leiert Toma Ioan és nejének. — Militari Iliesné eladott a Bigets-düllöben 1 hold 600 □-ölnyi szántónak fele jutalékát 7500 leiert Engelhardt Jánosnak. Szekeres Ferenc és neje eladták a Birkás-düllöbeli 153 □-öles telket 15.000 leiert Oravetz Mihály és nejének.

Teatrul Orăşenesc
Városi Színház

3 napra visszatér a társulat és 6 előadást tart!

SENZÁCIÓS UJDONSÁGOK

1937. január 11-én hétfőn délután 6 és este 9 órakor

Virágzó asszony

vigjáték újdonság.

1937. január 12—13 kedd és szerda
délután 6 és este 9 órakor

PREMIER! ITT ELŐSZÖR!

Sok hűhó Emmyért

operett szenzáció.

Jegyek d. e. 10 órától a színházi
pénztárnál válthatók.

Legújabb jelentéseink:

Népszövetségi bizottság érkezett Alexandrettebe

— Törökország javaslata a Szandzsák függetlensége ügyében —

Londonból jelentik: A Central News istambulli értesülése szerint Törökország francia felhívására elküldte javaslatát Párisba az alexandrettei szandzsák ügyében. A javaslat szerint a szandzsák bizonyos fokú függetlenséget kapna, azonban bent maradna a szír államszövetség kötelékében közös török-francia felügyelet alatt. Hír szerint Blum miniszterelnök jóindulattal fogadta a javaslatot, a melyet azonban még nem volt módjában részletesen áttanulmányozni.

A népszövetségi megbízottak egyébként most járják be a vitatott vidéket, hogy meggyőződjenek a lakosság hangulatáról. A megbízottak holnap fogadják külön-külön a török és az arab lakosság képviselőit. Bybanban ma a megbízottak megérkezésekor a török lakosság heves franciaellenes és szírelles tüntetést rendezett. Antiochiában a török kereskedők tiltakozásképpen bezárták üzleteiket. Az arab diákok ellentüntetést rendeztek és szír zászlók alatt a szír nemzeti himnuszt énekelve vonultak a megbízottak lakosztályai elé.

Három millió frankos jutalomdíj a Newyork—párisi légiversenyre

Párisból jelentik: Ma tették közzé a Newyork-Paris nemzetközi légiverseny szabályzatát. A versenyt három millió frankos jutalomdíjak teszik izgalmassá. A résztvevők 1937. augusztus 1. és 31. között bármelyik napon utnak indulhatnak. Mind-egyik országnak joga van a versenyre egész csoportokat benevezni, de a pilótának repülőigazol-

vánnyal kell rendelkeznie. Bibescu herceg, a nemzetközi repülőszövetség elnöke a Havas-ügynökségnek adott nyilatkozatában azt a véleményét hangoztatta, hogy előreláthatólag amerikai versenyző nyeri az első díjat. Eddig már több nevezés történt a versenyre, amelyet egyébként a Newyork—Páris közötti légi út első átrepülőjének, Lindbergh ezredes emlékére írtak ki. (Rador).

Megmentették a Watzmann-hegy szikláján rekedt turistákat

— Hitler kancellár rendelkezése katonai osztag végezte a mentést —

Berchtesgadenből jelentik: Beszámoltunk arról, hogy két fiatal müncheni turista már napok óta a Watzmann-hegy egyik sziklaurásán élet-halál küzdelmet folytat a megmenekülésért. A két fiatalember, akik a hegy megmászására indultak függve maradtak a hegyoldal egyik szikláján, amelyről továbbjutásuk lehetetlenné vált. Napokon át folytatták küzdelemüket az életért és miután a turista- és mentőexpedíciók munkája eredménytelen maradt, repülőgépről látták el őket élelemmel. A napok óta folyó megfeszített mentőmunka most eredménnyel járt. A berchtesgadeni mentőállomás közlése szerint a két szerencsétlenül járt turistát sikerült megmenteni. A közlés arról

még nem számol be, hogy a megmentettek milyen állapotban vannak. A mentőexpedíció egyébként ugyszólván az utolsó órában érte el célját, mert a hegycsucs közelében borzalmas vihar dühög.

Ujabb jelentések a következőket mondják: Egész Németország nagy lázzal figyelt, hogy milyen eredményre vezet a bajor Alpokban eltiint két Frey-fivér megmentésére kiküldött expedíció munkája. Hitler személyes rendelkezésére ötven főből álló katonai osztag látott a kutatáshoz, amely mára sikerrel járt, mert a megrekedt két turistát a Watzmann-hegység tetején megtalálták. Hét nap és hat éjszaka daczoltak a hideggel és éhséggel.

Egy ember, aki »hisérelti nyul« volt

Charles Erichson elmondta az amerikai rádióban, hogyan próbálták ki rajta a tüdővészelleni szérumot

Newyorkból jelentik: Az amerikai közvélemény lihetetlen érdeklődéssel fordul az utóbbi időben egy Charles Erichson nevű, a börtönből nemrégén kiszabadult gyilkos felé, aki a rádiómikrofonja előtt maga beszélt el mozgalmas élettörténetét. 1915-ben a fiatal és szép Erichson asszonyt holtan találták meg egy esős hajnalon. A holttest helyzetéből arra lehetett volna következtetni, hogy öngyilkosság történt. A hatóságok éppen azért fogtak gyanút, mert túlzottan volt a holttest körül minden úgy rendezve, hogy öngyilkosságra gondoljanak. Charles Erichson pedig bevallotta, hogy féltékenységből ő maga ölte meg feleségét.

Halálra ítélték, de Wilson elnök életfogytiglani börtönre változtatta ítéletét. A Caroi City-i börtönben Erichson megtudta egy szép napon, hogy a tudósok felfedeztek egy tuberkulózis elleni szert, de szükségük van egy emberre, akin ezt kipróbálják. Azonnal jelentkezett. Átküldték egy kórházba és itt tuberkulotikus bacillusokat oltottak belé. Az erős ember néhány hónap alatt csontvázra fogyott le. Az amerikai közvélemény, amely erről tudomást szerzett, meleg részvétellel fordult Erichson felé és a Fehér Házat valósággal elárasztották ke-

gyelmi kérvényekkel.

Időközben a beteg testében működésbe lépett az ellenszérum. A lapok nagy örömmel üsárgolták, hogy Erichson áldozata nem volt hiábavaló, mert a gyógyszer hatásosnak bizonyult. Erichson felgyógyult. A most hatvanegy éves Erichson huszonnégy évvel a gyilkosság után szabad emberré lett és ő maga beszélt el szombaton az amerikai rádió mikrofonja előtt élettörténetét, amelyet milliók hallgatták izgalommal.

Elmarad a CAO—Unirea-Tricolor-mérkőzés

București-ből jelentik: A holnapra hirdetett CAO—Unirea Tricolor-mérkőzés a kedvezőtlen időjárásra való tekintettel elmarad.

Bucuresti-i futballcsapat győzelmei Palesztinában

Tel-Avivból jelentik: Az FC Rapid (București) csapata Tel-Avivban a Makave csapatát 5:3 arányban, a Hapoel munkásegységét 5:2 arányban és a beyruthi helyi válogatotottat 5:1 arányban legyőzte.

Fehérnemű

OCCASSIO

megkezdődött

J. Grünberger

Arad, Bul. Regina Maria 24. 385

Tovább javul Pius pápa állapota

Rómából jelentik: XI. Pius pápa állapota továbbra is örvedetesen javul. Szombaton délelőtt a Szentatya ismét hosszabb megbeszélést folytatott Pacelli biboros államtitkárral, majd pedig Tichorand biborost fogadta.

Január 24-én írják alá a jugoszláv-bolgár barátsági szerződést

Belgrádból jelentik: A jugoszláv-bolgár barátsági és megneemtámadási szerződést hir szerint január 24-én írják alá Belgrádban.

Táborkok lett Ciano gróf olasz külügyminiszter

Rómából jelentik: Ciano gróf külügyminisztert különleges érdemei elismerésül a fascista milícia tábornokává nevezték ki.

Tengerészeti bélyeget ad ki a kormány

București-ből jelentik: Értesülésünk szerint tengerészeti bélyeg kibocsájtását tervezi a kormány. A bélyeg használata ugyanolyan rendszabályok szerint történik majd, mint ahogyan a repülőbélyegek alkalmazását előírják.

Svájc biztonságba helyezi aranykészletét

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse genii tudósítója azokról az elővigyázatossági rendszabályokról ír, amelyeket a genii kormány léptetett életbe a svájci Nemzeti Bank aranykészletének biztonságbehelyezése érdekében európai háboru esetére. A cikk tulzottnak véli azokat a híreszteléseket, mintha a 2700 millió svájci frankot kitevő aranykészletet a zürichi és berni pincékből már is a távoli hegyvidékekre szállították volna. Az aranykészlet egy részét már régebben külföldre vitték és most egy ujabb rész biztonságbehelyezéséről van szó. A lap szerint a svájci vezérkar részletes tervet dolgozott ki, amely szerint az európai háboru esetén a hivatalok egész sorát elzárt alpesi völgyekbe helyezik el.

Olasz nem léphet házasságra abesszin nővel

Rómából jelentik: A minisztertanács törvényrendeletet hagyott jóvá, amelynek értelmében az Afrikában tartózkodó olasz alattvalóknak tilos benszülőttekkel házasságra lépni. A törvényrendelet célja, hogy megóvja az olasz faj tisztaságát. (Rador)

Véget ért a párisi nyomdász-sztrájk

Párisból jelentik: A nyomdai körforgógépek munkásainak a ma kitört sztrájkja többórás tárgyalás után megegyezéssel véget ért. Ennek következtében a délutáni lapok már megjelentek.

Fizessen elő az „Arad-i Közlöny“-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 540.—
Külföldre havonta	50.— Lei-jei több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regale Ferdinand 4. Telefon: 151.

Fiókkadóhivatal Bul. Regina Maria 19.